Ն. 6591 — 1907 ՅՈՒՆՎԱՐ 5 ՃՈՒՄԱԱ — 1324 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 4 — ԵԻՐՄԻ ԻԻՉԻԻՆՃԻ ՍԵՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتياز : جيوه‌لكيان — (جريدهٔ شرقيه ١٢٩٣ سنه‌سنده تأسيس اولنمشدر)

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
Իսթանպօլ	140 ղչ.	70 ղչ.	40 ղ.
Թաշրա	150 »	80 »	45 »

Մէճմուայէ 20 ղըրուշտան

DJERIDEI-CHARKIE
Fondé en 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1ինճի, 2նճի, վէ 3ընճի սահիֆէ ղչ. 6
4ունճի սահիֆէ սաթըրը » 3

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Քեաֆֆէի մէվատ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա մուրաճաաթ օլունա: Մէվատը նաշրիյէ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմազ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ:

ԹԷՇԷՔՔԻՒՐ ՎԷ ԹԷՊՐԻՔ

Կազէթամըզ սահիպը իմթիազ վէ միւտիրի իզզ. Ճիվէլէկեան Տիգրան էֆ. էիրմի կիւնտէն պէրու տէվամ իտէն խասթալըղընտան թէտավիհէն գէսպը աֆիյէթ էյլէմէքտէ օլտըղընտան, պու մունասէպէթլէ կէրէք խասթալըղընտան տօլայը վէ կէրէք Էլլիպաշը վէ Ծնունդ մունասէպէթիյլէ պիզզաթ զիյարէթէ կիտէն վէ խարիճտէն թահրիրէն իսթիֆսարը խաթըր իլէ պէյանը թէպրիք իտէն զէվաթը քիրամա ալէնէն թէշէքքիւր իտէր վէ 30 սէնէտէն պէրու մաթպուաթ ալէմինտէ իյֆա իթտիկի խըտմէթըն՝ ահըպպա վէ գարիին նէզտինտէ թագտիր օլընտըղընտան տօլայը հըսս իթտիկի մէմնունիյէթի ալէնէն իֆհար վէ պիլմուգապէլէ Ս. Ծնունդ վէ Մկրտութիւն եօրթուսը մունասէպէթիյլէ պիլումում գարիինը քիրամընա, թէպրիքաթ վէ թէմէննիյաթըմըզը պէյան իտէր:

ԽՄԲ.—Եարընքի եօրթու մունասէպէթիյլէ կազէթամըզ նէշր օլընմայաճագ տըր:

ԵԷՆԻ ՌՕՄԱՆԸՄԸԶ

Տիւնտէն իթիպարէն էյլէնճէլի վէ ճալիպը մէրագ պիր ռօման նէշրինէ պաշլատըգ:

ԹՕՀԱՖ
ՊԻՐ ՉԱԼԿԸՃԸՆԸՆ ՍԷՅՅԱՀԱԹԸ

Նամը թահթընտա օլան պու եէնի ռօմանըմըզ՝ գըշ կէճէլէրինի խօշճա կէչիրմէք իւզրէ ինթիխապ օլունմըշ պիր էսէր տիր:

Գըշ՝ միւթալէա մէվսիմի օլուպ, կէճէլէրի էն կիւզէլ էյլէնճէ՝ ռօման օգումագ օլտըղընտան, մուհթէրէմ օգույանլարըմըզըն ինթիխապ իտիլէն իշպու ռօմանտան մէմնուն գալաճագլարը շիւպհէսիզ տիր:

Ռօմանըն մուգատտէմէսինի օգույանլար հէր հալտէ տէվամ իթմէյէ արզու էյլէյէճէքլէր տիր:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ
ՄԷՍԱՅԻԼԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Թայմս կազէթասընըն Թօքիօ մուխպիրի՝ Ճաբօնիաընըն պիւտճէսինտէն պահս էյլէտիկի սըրատա, Ճաբօնիաընըն կէլէճէք սէնէքի պիւտճէսի թէգտիմ իտիլէճէք օլուրսա, միւշարիլէյհ հիւքիւմէթին էն զիյատէ սուլհ վէ ասայիշ տաիրէսինտէ թէրագգիյաթը էգօնօմիգիյէյէ տիգգաթ իթտիկի անլաշըլըր օլտըղընը պէյան իթմէքտէ տիր: Ֆիլհագիգա, պիւտճէ թարիֆաթը մուճիպինճէ Ճաբօնիա հիւքիւմէթի կէլէճէք սէնէ լիմանլարըն թէվսիինէ, նէհիրլէրին թէմիզլէնմէսինէ, շըմէնտիֆէր խաթթլարընըն թէմտիտինէ, սէյրը սէֆայինին իսթիքմալինէ վէ թալիմ ու թէրպիյէյէ զայրէթ իտէճէք տիր: Պիւտճէտէ էն մուհիմ նոգթա, 16,500,000 լիրա մըգտարընտաքի տէյն վէրկիսի տիր քի, պու մըգտարըն 3,000,000 լիրասը պօրճ էտտէնմէկէ մունհասըր տըր:

Ճաբօնիաընըն գուվայը պէրրիյէ վէ պահրիյէ մէսարիֆի ատիյէսի՝ անճագ 760,000 լիրա մըգտարընտա արթըրըլմըշ տըր. պու թէզյիտը մէսարիֆ իսէ սօն մուհարէպէտէն պէրի գուվայը մուսէլլէհանըն մուհաֆազասընտան, վէ խըտմէթը ասքէրիյէնին իքի սէնէյէ թէնզիլինտէն իլէրի կէլմիշ տիր: Խուլասա Ճաբօնիաընըն կէլէճէք սէնէքի պիւտճէ լայիհասը՝ ճիտտէն մուհաֆազաքեարանէ պիր մագսատ կէօթիւրմէքտէ տիր:

—Ռուսիա հիւքիւմէթինին Ամուր շըմէնտիֆէրինի ինշայա գաթիյյէն գարար վէրտիկի նիմ ռէսմի պիր սուրէթտէ իլան իտիլմիշ տիր: Պու եէնի խաթթ Սիպէրիա շըմէնտիֆէրինինի ուճը օլան Խապարօվսքա գատար իմթիտատ իտէճէք, մէճմու թուլը 1760 վէրսթէ, մէսարիֆը ինշաիյէսի տէ 173 միլիօն ռուպլայա պալիղ օլաճագ տըր:

—Քօբէնհակտան իշար օլունտըղընա կէօրէ, Տանըմարգա գրալ վէ գրալիչասընըն Լօնտրա, Լա Հէյ, Բարիզ վէ Պրիւսէլ շէհիրլէրինէ սէյահաթը՝ մայիս այը իչինտէ վուգու պուլաճագ տըր: Գրալըն հէմշիրէլէրի՝ Ինկիլթէրա գրալիչասը Ալէքսանտրա իլէ Զարըն վալիտէսի Մարիա Ֆէօտօրօվնա վէ տուշէս տը Քումպէրլանտ ապրիլ իչինտէ Քօբէնհակտա պուլընաճագլար տըր:

—Ուաշինկթօնտան Նիւ-Եօրք Սըն կազէթասընա իշար իտիլտիկինէ նազարէն, Ճաբօնիա հիւքիւմէթի Ամէրիգա սէվահիլինի զիյարէթ իթմէք իւզրէ պիր տօնանմա իզամընա գարար վէրմիշ իքէն, պիլախարէ պու գարարտան վազ կէչմէսի՝ Սան Ֆրանչիսգօտա իճրա օլունան թահգիգաթ իւզէրինէ տիր:

Ճաբօնիա սէֆիրի իլէ Ամէրիգա խարիճիյէ նազըրը արասընտա պիր չօգ միւզաքէրաթ ճէրէյան իթտիքտէն սօնրա, Ճաբօն տօնանմասընըն պու սըրատա Սան-Ֆրանչիսգօ լիմանընա կիթմէսի մունասիպ օլամայաճաղընա գարար վէրիլմիշ տիր: Ամէրիգա խարիճիյէ նէզարէթի Սան-Ֆրանչիսգօյա չըգաճագ օլան Ճաբօնիա զապիթան վէ էֆրատընա հիւսնը մուամէլէ կէօսթէրիլմէյէճէկինի, պինաէնալէյհ պու եիւզտէն պիր վագա թահատիս էթմէսի միւմքին օլաճաղընը հիսապ իթմիշ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իրան խարիճիյէ նէզարէթինտէն Տէրսաատէթ սէֆիրի Միրզա Րիզա Խանա քէշիտէ իտիլէն պիր թէլկրաֆա կէօրէ, Շահը ճէհան Մուհամմէտ Ալի հազրէթլէրինին թաճ թագըլմա րէսմի եարըն իճրա օլունաճագ տըր: Սէֆիրը միւշարիւնլէյհ՝ պու խապէրի տէրհալ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ իշար էյլէմիշ տիր:

Պու մունասէպէթլէ Իրան սէֆարէթխանէսինտէ իճրա օլունաճագ զիյնէթ իչիւն պէօյիւք թէտարիքեաթ կէօրիւլմէքտէ տիր:

Սէֆիր հազրէթլէրի՝ եէվմը մէզքիւրտէ թէպրիքեաթ գապուլ իտէճէք վէ ագշամ տախի սէֆարէթխանէտէ թէնվիրաթ իճրա օլունըպ, էրքեանը սէֆարէթ իլէ Իրան միլլէթինէ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունաճագ տըր:

Սէֆիր հազրէթլէրի՝ տիւն Պապը Ալիյէ ազիմէթլէ Զաթը հազրէթը Սատրազամի վէ Խարիճիյէ Նազըրը տէվլ. Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր:

—100տէ 4 ֆայիզլի Իւնիֆիյէ թահվիլաթը՝ ալաֆր. յանվարըն 7սինտէն իթիպարէն Պէրլին պօրսասընա գապուլ իտիլմիշ տիր:

—Ամէրիգա սէֆիրի Մ. Լէյշման թարաֆընտան տիւն կէճէ սէֆարէթխանէտէ վէրիլէն զիյաֆէթտէ, Ֆրանսա վէ Պէլճիգա սէֆիրլէրի, Օրման Մէատին վէ Զիրաաթ նազըրը տէվլ. Սէլիմ Մէլհամէ բաշա հազրէթլէրի վէ զէվճէսի, սաատ. Վասա բաշա վէ Ամէրիգա սէֆարէթի էրքեանը մէմուրինի հազըր պուլընմըշլար տըր:

Զիյաֆէթտէն սօնրա պալօ թէրթիպ օլընարագ, պունտա տէվլ. Նէճիպ Մէլհամէ բաշա, աթուֆ. Մավրօեանի պէյ, աթուֆ. Քանճէրի պէյ, սաատ. Ռօմէօ բաշա հազարաթը, Ինկիլթէրա սէֆարէթի միւսթէշարը վէ պաշ թէրճէմանը, Իթալիա, Ֆրանսա, Ինկիլթէրա, Հօլանտա սէֆարէթլէրի մէմուրլարընտան պազըլարը իլէ պանքէր Մ. Զարիֆի վէ զէվճէսի հազըր պուլընմըշլար տըր:

Ալէմանիա սէֆիրի թարաֆընտան, պու կէճէ Տէվլէթը Ալիյէնին պէօյիւք մէմուրլարը իլէ պազը զէվաթա պիր զիյաֆէթ վէրիլէճէք տիր:

—Եվվէլճէ Տէրսաատէթ ըլըմթըմ շիրքէթի միւտիրիյէթինտէ պուլունան Մ. Վէրլագ, միւթէվէֆֆա Միշէլ բաշանըն եէրինէ մէմալիքը Շահանէ Ֆէնէրլէր իտարէսի մէճլիսը իտարէ ազալըղընա թային օլունմըշ տըր:

—Գայսէրիյէ միւթէսարըֆլըղընա թային օլունան սաատ. Ահմէտ Արիֆի պէյ հազրէթլէրի տիւն Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթլէ արզը ուպուտիյէթ իթմիշ վէ պու կիւն մահալը մէմուրիյէթի օլան Գայսէրիյէ միւթէսարըֆլըղընա Անատօլու շըմէնտիֆէրիյլէ ազիմէթ իտէճէք տիր:

—Շամտա թէէսիս օլընան Թրամվայ վէ էլէքթրիգ իլէ թէնվիր իթմէք իմթիյազը վէ ինշաաթը խիթամ պուլմագ իւզրէ օլտըղընտան, գապուլ մուամէլէսի իչիւն Տէրսաատէթտէն պիր հէյէթը ֆէննիյէնին էազամը կէօնտէրիլէճէկի իշիտիլմիշ տիր:

—Շահզատէ Պաշը ճիվարընտա Պալապան Աղա մահալլէսինտէ քեային խանէսի էշհասըյլա պէրապէր եանմըշ օլան Տախլիյէ նէզարէթի մէքթուպի գալէմի խուլէֆասընտան՝ մէքթէպը հուգուգը Շահանէ մէզունլարընտան Շահանէ մէզունիյէթ սընըֆընա տէվամ իտէն էչրէֆ պէյ մըգտարը մունասիպ աթիյէի Սէնիյէ իհսան պույըրըլմըշ տըր:

—Տէրսաատէթ էթ ֆիյաթըլըն թէնզիլինի մէն իտէն վէ հայվանաթըն իսլահը ճինսի հագգընտա իթթիխազը լազըմ կէլէն թէտպիրլէրէ տաիր Օրման, Մէատին վէ Զիրաաթ նէզարէթինտէ տէվլ. Սէլիմ Մէլհամէ բաշա հազրէթլէրինին ռիյասէթի թահթընտա թէշքիլ օլունան գօմիսիօն տիւն տախի ագտը իճթիմա իթմիշ տիր:

—Պու հաֆթա զարֆընտա շէհրիմիզէ 94 վակօն Անատօլու պուղտայը վէ 6100 չուվալ էննէյի վէ 200 չուվալ Անատօլու ունը վիւրուտ իթմիշ տիր: Հէր ճինս պուղտայըն էօլիւմէ ֆիյաթը 100 օգգասը 7—9 ղրուշ տըր:

—Այտըն վալիլիկինէ թային օլունան աթուֆ. Ֆաիգ պէյ հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ միւվասալէթլէ իյֆայի վազիֆէյէ միւպաշէրէթ էյլէմիշ տիր:

—Ճումաայի Պալանըն Պէթըրվահ գարիյէսինտէն Թաշօ վէ Իլիա Բաբա Սթօյան վէ Աթանաշ Տավիտ նամ շախսլար տէրտէսթ իտիլմիշ վէ քէնտիլէրի հայտուտ օլտուգլարընը իգրար էյլէմիշ օլտուգլարընտան, հագգլարընտա գաաիտէյէ թէվֆիգան մուամէլէյի գանունիյէ իճրա իտիլմիշ տիր:

—Պու սէնէ Մըսըրտա եէթիշէն պամպուգըն՝ գըյմէթինէն 6,700,000 գանթարա պալիղ օլտուղը մահալլի կազէթալարընտա օգունմըշ տըր:

—Զիրաաթ պանգասը բէյանգօսընըն սօն քէշիտէսինտէ իչիւնճի իքրամիյէ իքի եարըմ պիլէթէ թէսատիւֆ իտուպ, պանգալարտան պիրինին համիլի սարրաֆ Հաճի Գօսթի Եազըճըօղլունըն մէզքիւր նըսֆ պիլէթ հիսսէսի օլան 25,000 ղչ.ը տիւն զիրաաթ պանգասընտան ալմըշ տըր:

—Պիր բօսթա հէյվալէնամէսի զայի օլտըղը կէօնտէրէնին վէ ալաճագլըսընըն թալէպի իւզէրինէ հէյվալէնամէնին թէքթիր վէ խասթա աքշէնին իատէսինէ իթա գըլընմատըղը թէհագգուգ իթտիքտէն սօնրա, Բօսթա նէզարէթի հէյվալէ գալէմինին էմրիյլէ կէօնտէրէն մէրքէզինճէ թանզիմ իտիլէն իքինճի նիւսխէ իւզէրինէ՝ ալաճագ օլան բօսթախանէ թարաֆընտան հէմէն պարա վէրիլիր: Հիչ պիր կէօնա իտճէրէթ թալէպ օլունմազ: Զայի հատտը զաթինտէ նատիրէն վուգու պուլմագլա պէրապէր, պունըն պիւսպիւթիւն էօնիւ ալընմագ իչիւն հա՞նկի մէմուր հէվալէնամէյի զայի իտէր վէ եախօտ զայիսինէ սէպէպիյէթ վէրիր իսէ, օնտան ճէզաէն իքի գաթ իտէրէպ ալընմագ՝ գարարը իթտիխազ օլընմըշ տըր: Մամաֆիհ իթթախազ պույուրուլան մուամէլէնին վէ թէֆթիշէնին կէօսթէրտիկի լիւզումա մէպնի հէվալէնամէլէրին թանզիմընտա կէօնտէրիլմիշ կէօնտէրիլմէտիկինին էյլէճ թէտգիգի, վէ իգթիզասընտա մէմուրինը սիլէտսինին ճէզայա թապի թութուլմասը նէզարէթին պու պապտաքի իւզէրինէ...

...խապէրաթա սէպէպիյէթ վէրմէքտէ վէ իքինճի նիւսխէնին իսթիհսալինէ պէքլէնիլմէսի պիլա պոշ կէօնտէրիլմէսինէ սէպէպ օլմագտա իտի:

Պունտա պիլա էն հէմ իշար վէ սիւալա հաճէթ գալմամագ, հէմ տէ ալաճագ մէրքէզ թարաֆընտան թանզիմ օլընան հէվալէնամէլէրին էքրինէ էթթիւրմէքտէրլէրինէ գանաաթ հասըլ իթմէք իւզրէ պունտան պէօյլէ իքինճի նիւսխէլէրին իթթիզաղընա կէօրէ էն էմր վէ մէզունիյէթ իթտիսալինէ վէ էն տօղրըտան տօղրույա թէսվիյէ գարարլաշտըրըլմըշ վէ պու պապտա լազըմ կէլէնլէրէ իգթիզասը թէպլիղ իտիլմիշ տիր:

—Թիւրքիատա աթ ճինսինին իսլահը հայվան եէթիշտիրիլմէսի իրատէի Սէնիյէ իգթիզաղընտան պույուրուլմըշ, Ռումանիա հաշտալըգընտա ֆէն տօրքէ՝ սինտէ նէթիճէլէն հայվանաթ հագգընտա նէ եօլտա մուամէլէ իճրա վէ նէ կիպի թէտպիրլէր իթթիխազ իտիլտիկինէ տաիր պիլկի տօպլանմագ իչիւն Ռումանիա՝ լայիհա կէօնտէրիլմիշ տիր:

ՎԻՈՒԳՈՒԱԹԸ ԶԱՊԸԹԱ

Ռամազան իպթիտասընտան շիմտիյէ գատար Մէրճան վէ ճիվարընտա պիր թագըմ խըրսըզլըգլար վուգու կէլմէքտէ օլտուղը ճիհէթլէ, գապլթանամ սապըգ խըրսըզլարընտան Հիւսէյին նամ տիկէր Թաթար Հիւսէյին սիլահը օլարագ Մէրճան ճիվարընտա պիր պօտրումտա տէրտէսթ օլընմըշ վէ իսթիֆթաքը հագգընտաքի պէյանաթը, թահգիգաթ վէ թէհարրիյաթը վագըանըն նէթիճէքեար օլմասը իւզէրինէ քիւլլի մէտար օլմըշ տըր: Պու խըրսըզլարըն մէվզուֆը մէրգումտան Ինէպօլուլը Սարը Մուսթաֆա, Իպրահիմ Հաճի, Թաթար Ալի, Քեազիմ, Մուսթաֆա՝, պէրապէր Ահմէտ, գարտաշ Օսման, Ճըպըլ Մուսթաֆա վէ Շուքրիւտէն իպարէթ օլտուղը անլաշըլմըշ օլտուղընտան, պունլար արանըլմագտա պաշլանմըշ իտի: Պունլարտան Շուքրի, Քեազիմ, Իպրահիմ, Թաթար Ալի, Քիւչիւք Ալի, Մէհմէտ վէ հէմվանը Ապտուլլահ խամինտէքի իւչէրա տէրտէսթ իտիլմիշ տիր: Պունլարտան Քիւչիւք Ալի էսնայի տէրտէսթինտէ մէմուրինէ սիլահ չէքմէկէ գալգըշմըշ իսէ տէ, նէթիճէսիզ օլտուղը անլաշըլտըղընտան թէսլիմ օլմուշ վէ գարագօլա կէթիրիլէրէք իֆատէսինէ մուրաճաաթ օլունմըշ տըր: Լէտէլիսթինթագ ինքեարա մէճալ գալմայըպ արգատաշլարընտան Սարը Մուսթաֆա իլէ պէրապէր Ռամազանտա Մէրճանտա պագգալ Եվէրէք օղլու մաղազասընը սոյմըշ, պիր կէճէ տէ Սիւլէյմանիյէ ճիվարընտա քեային Ալիշէ գատըն խանէսինէ կիրտիկլէրինի իգրար էյլէմիշլէր տիր: Պունլարըն թէհարրիյաթընտա պուլունան սայիր վագաաթ հագգընտա տախի թահգիգաթ վէ թէհարրիյաթ իճրա օլունմագտա տըր:

—Գըյարփա Տէրսաատէթ իսքէլէսինտէ Հաճի Շէֆիգ պէյին խանէսինէ խըրսըզ կիրէրէք, պարա էշյա սըրգաթ իթմիշ տիր:

—Պիր քաչ կիւն էվվէլ Իզմիրտէ սանտըգճը Իպրահիմ նամ քիմսէնին զէվճէսինին եանըպ վէֆաթ էյլէտիկի իշիտիլմիշ, գայըտթանա իճրա իտիլէն թահգիգաթտա, խանէ տախիլինտէ հիչ քիմսէ պուլընմատըղը վէ հէր թարաֆը գաբալը օլուպ, խանէ էշհասընտա գապաէն եանկըն զուհուրինէ տէլալէթ իտէճէք պիր էսէր օլմատըղը անլաշըլմըշ վէ զէվճէ Իպրահիմին պու ճինայէթի իճրա էյլէտիկի, պիր գաչ կիւն էվվէլ մէզպուրէյի խազըր թէլէֆ իտէճէյինէ տաիր թէհտիտ էտտիկի անլաշըլմըշ, թահգիգաթա տէվամ իտիլմէքտէ տիր:

ԻՖԼԱՍ

Տէրսաատէթտէ Մէհմէտ Բաշա խանընտա մուգիմ գօմիսիօնճը Սանքէրիմ էֆ. Գալաթանըն իֆլասը իքինճի Թիճարէթ մահքէմէսինտէ գարար վէրիլմիշ: Մահքէմէ ազասընտան Զիյա պէյ Ժիւժ գօմիսէր վէ տավա վէքիլի Այճեան Կարապէտ էֆ. սէնտիգ թային օլունմըշ տըր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու, վէ Սթամպօլ իտարէխանէլէրի Գուրպան Պայրամընըն իքինճի կիւնի գափալը պուլընաճագլար տըր:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՓԱՐԻԶ, 17 յանվ.—Մէճլիսը վիւքէլա՝ տիվանը հարպլարըն լաղվը մէսէլէսիյլէ իշթիղալ էյլէմիշ տիր: Մալիյէ նազըրը Մ. Քայյօ տախի եազընտա Բարլամէնթօյա իլբաս վէրկիսինէ միւթէալլիգ պիր լայիհա թագտիմ իթմէկի պէյան իթմիշ տիր:

—Մէզահիպ նազըրը Մ. Պրիան՝ սապըգ պաշ վէքիլ Մ. Գօմպըն «Ֆրանս Բրէսէ» կազէթասընտա նէշր իթտիկի մէգալէսինէ ճէվապէն, պու կազէթանըն Բարիզ մուխպիրինէ պազը պէյանաթտա պուլընմըշ տըր:

—Եփիսկոպոսլար՝ տիւն տախի խասրի սուրէթտէ իքի տէֆա ագտը իճթիմա իթմիշլէր տիր:

—Խարիճիյէ նազըրը Մ. Բիշօն՝ Ֆրանսա իլէ Ռումանիա արասընտա պիր թիճարէթ մուգավէլէսի ագտը զըմնընտա Բարիզէ կէլմիշ օլան Ռումանիա մուրախխասլարը Մ. Գանթագիւզէն իլէ Մ. Լահօվարինին շէրէֆինէ պիր զիյաֆէթ վէրմիշ տիր:

ՊԷԹԷՐՍՊՈՒՐԿ.—Զար՝ պահրիյէ նազըրը ամիրալ Պիրիլէվին իսթիֆասընը գապուլ իթմիշ տիր: Հարպիյէ նազըրը Մ. Րէտիկէր տախի իսթիֆա իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր:

ՄՕՆԹՐԷԱԼ.—Գանատա մէպուսան մէճլիսի Ճաբօնիա իլէ ագտ օլընան թիճարէթ մուգավէլէնամէսինի թաստիգ իթմիշ տիր:

ԱԹԻՆԱ.—Եունանիսթանըն Ֆթիօթիտա վէ Եօրիթանի ճիհէթլէրինտէ սուլար թաշմըշ տըր:

ՄԱՏՐԻՏ.—Քօրթէզ մէճլիսլէրի ապրիլին 21ինտէ ինիգատ իտէճէքլէր:

ՍՕՖԻԱ.—Եէնի Պուլկար թէաթրօսունըն մէրասիմը քիւշատիյէսի իճրա օլունմըշ տըր:

ՓԱՐԻԶ.—Ֆրանսա Պանգասը՝ ըսգօնթօյը 4%է թէնզիլ էյլէմիշ տիր:

ԼՕՆՏՐԱ.—Աճէմիսթան հիւքիւմէթի՝ ինթիխապաթը միւպրիմէյէ մէպնի պիր Ինկիլիզ-Ռուս սինտիգասընտան եազընտա պիր իսթիգրազ աքտ իտէճէք տիր: Աճէմիսթան պանգասը՝ անճագ ուճուրը մալիյէնին թէմինինի միւթէաագըպ թէէսիս օլունապիլէճէք տիր:

ՆԻՒ-ԵՕՐՔ.—Մ. Մօրկանըն տէվալը սըհհիյէսի էյիլէշմիշ տիր:

ԼՕՆՏՐԱ.—Քինկսթօն զէլզէլէսինտէ հէման 1000 քիշի գատար թէլէֆ օլմուշ տըր: Շէհրին մանզարէսի փէք ֆէնա տըր: Գրալ Էտուարտ թաազիյէթի միւթէզամմին պիր թէլէկրաֆնամէ չէքմիշ տիր:

ՄԱՏՐԻՏ.—Պիլպաօ շէհրինտէ հիւքիւմէթին ճէմիյէթլէրէ տաիր օլան գանունը լայիհասը պիր թագըմ նիւմայիշլէրէ մէյտան վէրմիշ տիր,

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ
ՌՈՒՀԱՆԻՅԷ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգ. Պատրիարքարան

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Ս. Ծնընդեան Տօնի շնորհաւորութեան պաշտօնական այցելութիւնները պիտի ընդունի նոյն տօնի երկրորդ օրը, Կիրակի, ժամ 7½ին, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ։

(Կնիք)

—o—

Ծնունդ եօրթուսը մունասէպէթիյլէ, պէր մուիթատ, հապսխանէյի ումումիտէ պուլընան էրմէնի մահպուսլարը, բուհանի մէմուր Տ. Եղիա քհն. մարիֆէթիյլէ պու կիւն իյանէլէր կէօնտէրիլմիշ տիր:

—o—

Մըսըրտա մուգիմ սաատ. Աբրահամ Բաթթալ բաշա հազրէթլէրի, Ս. Փրկիչ խաստախանէսինէ 10 զէնպիլ բիրինճ կէօնտէրմիշ տիր:

—o—

Ելլպաշը մունասէպէթիյլէ, աթուֆէթլի զէվաթը քիրամ տախի, Բաթրիգ Սըրբազան հազրէթլէրինէ թէպրիք գարթլարը կէօնտէրմիշլէր տիր:

Մապէյնը Հիւմայուն Թէշրիֆաթճըսը աթուֆ. Ղալիպ պէյ, Ռուսումաթ էմինի տէվլ. Հասան Ֆէհմի բաշա, Շուրայի Տէվլէթ ազասընտան սաատ. Նէշէթ բաշա, Սէլանիկ վալիսի տէվլ. Ռաուֆ բաշա, Խարիճիյէ Թէշրիֆաթճըսը աթուֆ. Խայրէտտին պէյ, սաատ. Ապտուլքերիմ բաշա հազարաթը, Պիլատեան Բաթրիգ վէքիլի մօնսէնիօր Ղարիպ, Ռումանիա սէֆիրի Մ. Բաբինեաւ, Ինկիլթէրա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Մ. Լէմպ, մասլահաթկիւզար Մ. Ժօրժ Պօրգէլ, Հօլանտա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը գօնթ Լէմպէրկ Սթիրում;

—o—

Թիւճճարանը միւթէպէրանտան Տէյիրմէնճեան իզզ. հաճի Պաղտասար էֆ.ինին մախտումը մօզայիգ Թիւճճարընտան վէ Մապէյնը Հիւմայուն միւթէահհիտլէրինտէն Պենոն էֆ. Տէյիրմէնճեան՝ Ելլպաշը մունասէպէթիյլէ Բաթրիգ Սըրբազան հազրէթլէրինէ մօզայիգլէր իլէ մուսաննա վէ իւզէրինտէ իքի կիւզէլ վէ ճէսիմ չիչէք վազօլարը պուլընան պիր մասա իհտա էյլէմիշ տիր:

Իշպու մասա՝ ռէսմիլէր վէ նագըշլար իլէ թէզյին օլունմըշ տըր:

Բաթրիգը միւշարիլէյհ՝ Պենոն էֆ.ինին իշպու հէտիյէսինտէն տօլայը պիր թէշէքքիւր գարթը կէօնտէրիպ, սէնասընըն իփէքլէրինին կիւզէլ պիր նիշանէսի օլան մէզքիւր մասանըն՝ ամիլինէ ճիտտէն թէպրիքլէ պիր եէրէ օլտուղունը իլավէ էյլէմիշ տիր:

—o—

Միւթէվէֆֆա Ալըգեան Խորէն Արքեպիսկոպոսըն գապրը իւզէրինտէ եապըլաճագ մէզար թաշընըն էսասը վազ օլունմըշ օլուպ, ինշաաթ Պալի գալֆայա իհալէ իտիլմիշ տիր: Վէրիլէն խանէլէրի ալըզ խասըլ լազըմ կէլէն մէսարիֆի իթմէկի Խաչիկ էֆ. Խորասանճեան տէրէօհտէ էյլէմիշ տիր: Մէզքիւր մէզար թաշը՝ Կաթողիկէ չէքիլինտէ օլուպ, իւզէրինտէ պիր Խաչ պուլունաճագ տըր:

—o—

Ս. Էջմիածին վանքը ահվալը մալի-

յէսի հազգընտա վիլըաէտ խտէն մալու-մաթ՝ չայանը Թէէսսիւֆ պիր հալ իրա-յէ էտիյոր։ Մէզքիւր վանքա Թախսի-սաթ իթասընա մէձպուր օլան մաճալ-լէրտէն հիչ պիր բարա վէրիլմէտիկին-տէն, մանասթըրտա վէ մէքթէպտէ պուլընան բուճանիլէրին մաաշընտան սարֆը նազար, անլէրին մաիշէթի պիլէ տէւշիւնիլիյոր։ Ագոէմձէ վանքտա եւզ-լէրճէ միւդան պուլընտըղը հալտէ էլ-եէվմ 20-30 բուճպան զալմըշ տըր։

—օ—

Երմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգի բիւթ. Պօղոս Սապաղեան էֆ. հազրէթլէրի, ախիրէն նամիզաճլըղընտան տօլայը, Մնաւնդ վէ Ուեթօրէնք կիւնլէրի այինը բուճանիյէ րիյասէթ իտէմէմիշ իսէ տէ, բազար էրթէսի կիւնիւ Բաթրիգխանէ սալօնընտա Եըլպաշը Թէպրիքէաթընը զապուլ իթմիշ վէ եարըն տախի Մկր-տութիւն մինասէպէթիյլէ Ս. Պատա-րագ Թագտիս իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

Երմէնի Բրօթէսթան ազգապէտի Պօ-յաճեան սաատ. Ցակոբ էֆ. հազրէթ-լէրի տախի էվվէլքի կիւն Բաթրիգխա-նէյէ ազիմէթլէ միւշարիլէյհէ Եըլպաշը մինասէպէթիյլէ պէյանը Թէպրիք ի-տէրէք խաթըրընը իսթիֆսար էյլէմիշ տիր։

—օ—

ԱԳԱՊԻ-ՅՈՒՇԱՐՁԱՆ

Բաթրիգ Աման. Տ. Մաղաքիա Սրբա-զան հազրէթլէրի, միւթէվէֆֆա հէմշի-րէսի Տիկին Ագապի Տէր Ներսէսեանըն զիքրը ճէմիլէ իչիւն, նէֆիս սուրէթտէ թապ իտիլմիշ պիր էսէր նէշր էյլէմիշ տիր։

Պու էսէրտէ՝ միւթէվէֆֆանըն խասա-Թըլըը վէ վէֆաթը միւէսսիր պիր սու-րէթտէ նազլ վէ Թարիֆ իտիլտիքտէն սօնրա, պու մինասէպէթլէ կօզէթա-մըզտա վէ սաիրէ կազէթալարտա վու-զու պուլան նէշրիյաթ վէ միւթէվէ-ֆֆիյէնին մէզիյաթը չալըշքըսի հազ-զընտա միւնտէրիճ ֆըզրալար նազլ վէ տէրճ իտիլմիշ տիր։

Իշպու էսէրտէ՝ պազը տօսթ վէ ա-հըպպանըն կէօնտէրտիքլէրի Թաազի-յէթնամէլէր տախի կէօրիւլմէքտէ տիր քի, պունլարըն էքսէրիսի միւթէվէ-ֆֆիյէնին հըսսիյաթը խայըրէրվէրանէ վէ ինսանփէրվէրանէսինի եազընէն Թանը-տըզլարընտան, օ Թէէսիր Թաճթընտա չաեանը զրաաթ Թազիյէթնամէլէր եազ-մըշլար տըր։

Նիհայէթ հէր Թարաֆտան ըզհար օ-լունան Թէէսսիւֆին պիր մէձմուասը օլան պու նէֆիս էսէր —քի միւթէվէ-ֆֆիյէնին րէսմի իլէ տէ Թէզէին օլունմըշ տըր— Տիկին Ագապի Տէր Ներսէսեանըն էօմրիւնիւ չայանը իմթիսալ օլան ճի-հէթլէրինի հէր կիւն տօսթլարընըն կէօ-զիւ էօնիւնտէ Թասվիր իտէճէկինտէն, Բաթրիգը միւշարէլէյհին՝ հէմշիրէսինին զիքրը ճէմիլինին պազասը իչիւն պէօյ-լէ պիր էսէր նէշր իթմէսի՝ պիթթապի պիլումում ալիլէ տօսթլարը Թարաֆըն-տան Թէշէքքիւրլէ Թէլագգը օլունա-ճագ տըր։

—օ—

ԱՂՔԱՏԱՍԷՐ ԳԱՏԸՆԼԱՐԸՆ ՊԱԼՕՍԸ

Պէյօղլունտա Բանկալթիտէ աղքատա-սէր զատընլար հէյէթինին Թաճթը հը-մայէսինտէ վէ խարճ իթտիլքլէրի մէք-թէպ մէնֆաաթընա Թէրթիպ օլունան պալօնըն միւքէմմէլիյէթի իչիւն հէր կէօնա Թէրթիպաթ իճրա օլունմագտա օլուպ, խանըմէրի էվվէլճէ տէրձ օլընան զատընլար մարիֆէթիյլէ պիլէթլէր փիրուխթ օլընմագտա տըր։

Պու պալօ՝ Փուզարա զըղըր մէք-Թէպի մէնֆաաթը իչիւն խյանէ ճէմի-մազտէմիններն մաատա, միւնթէխապ ա-լէկլէրտէն միւրէքքէպ պիր սուարէ տը-ֆաթընը տանձիզ օլանձաղընտան, կէօն-տէրիլէն պիլէթլէրին մէմնունիյէթլէ պուլ օլընտըղը իշիտիլմէքտէ տիր։ Տիկէր Թա-րաֆտան Թէրթիպաթ հէյյէթի, պալօ-նըն միւքէմմէլիյէթի իչիւն տավէթլիւլէ-րին իսթիրաճաթը վէ հէր Թէֆէր-րուաթը տեւշիւնմէքտէ վէ իճրա էյլէ-մէքտէ տիրլէր։

Պալօ՝ յանուարըն 20ինձի ազշամըը Բերա-Բալաս սալօնընտա իճրա օլընա-ճագ տըր։

Պու Թէշէքքիւլսէ հէր քէսին Թէշվի-գաթտա պուլընմասը վէ կէօնտէրիլէն պիլէթլէրին զապուլ իտիլմէսի արզու օլընըր։

—օ—

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ Տիկին Մարիցա Ց. Աբ-թինեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուէր-ներն եղած են Հիւանդանոցիս.—

Տեարք Միհրան, Տիրան և Եդուարդ էֆ. Բ. Գ. Մուրատեան 540, Ռոստոմ էֆ. Դ. Ռոստոմեան 108, Ց. և Մ. Մազլըմեան Եղբարք 108 ղշ.։

* *

Ս. Մնդրեան տոնի առթիւ տեղի ու-նենալիք այցելութեանց պարտականու-թենէ զերծ մնալու համար հետեւեալ նուիրատուութիւններն եւս եղած են.

Ցովսէփ էֆ. Թագւորեան ճարտարա-պետ 40, Միհրան էֆ. Պէզազեան 20, Գաբրիէլ էֆ. Պապեան 20 ղշ.։

(Կնք.)

ԲՕԼԻԹԻԳԱ ԱԼԷՄԻՆՏԷ

ԲԱԲԱ ՊԻՕՍԸՆ
ՅԷՆԻ ՊԷՅԱՆՆԱՄԷՍԻ

Ֆրանսըզ Եբիսկոպոսլարընըն Յէնի Թէպլիղի

Մ. ՔՕՄՊԸՆ ՍՕՆ ՄԷԳԱԼԷՍԻ

1906 սէնէսինին ինգըզասը միւնասէ-պէթիյլէ կէչէն հաֆթա պու սիւթուն-լարտա եազտըղըմըզ իճմալը բօլիթիգի-տէ պէյնէլմիլէլ ահվալը հազզընի սիյա-սիյէյի Թասվիր էյլէտիք։

Օ զէմանտան պէրու, սօն 10-15 կիւն զարֆընտա տաըլ սիյասի տէնիլէպիլէ-ճէք միւհիմ վագալար ճէրէյան իթ-մէտի իսէ տէ, սիյասի-ֆէլսէֆէ նօզ-Թայի նազարընտան ֆէվգէլատէ ճալիպը տիգգաթ օլմագ իւզրէ Գլէմանսօ-Պրի-սօն զապինէսինին սօն մուզարրէրաթը հազզընտա Բաբա Օնունճը Պիոսըն պէ-յաննամէսի նէշր օլունտը։ Պունտան մաատա, Ֆրանսըզ եպիսկոպոսլարը տա իչիւնճի տէֆա օլմագ իւզրէ վէ լաքին պու սէֆէր զարտինալ Լըզօնըն րիյա-սէթի Թաճթընտա օլարագ ինիգատ էյ-լէտի։

Բարիզ արքեպիսկոպոսը զարտինալ Րիշար բէ՛ք զիյատէ իւէրլէմիշ եաշը հասէպիյլէ խաստա պուլընտըղընտան, րիյասէթ վազիֆէսինի պու սէֆէր տէրէօհտէ իթմէմիշ տիր։ Պու իչիւնճի գօնկրէտէ նէ՞ հօլտա մուզաքէրաթ վա-զը օլանտաղընա տաիր սուրէթը զաթիյ-յէտէ օլարագ պիր Փիքըր պէյան իտիլէ-մէզ իսէ տէ, հագիզաթա եագըն պիր րէյ պէյան իթմէք իմքեան խարիճինտէ տէյիլ տիր, զիրա Օնունճը Պիոսըն սօն պէյաննամէսի պու պապտէ պիզիմ ի-չիւն է՛ն միւնասիպ պիր րէհպէր սայը-լապիլիր։ Ալէլ ումում հէ՛ր հանկը մու-րախխասլար վէ ազալար օլուրսա օլ-սուն, պիր գօնկրէ ազտ խուսուսպիր մէսէլէ հազզընտա միւզաքէրէ իթմէկի զարարլաշտըրըըլըրսա, Թապիի տիր քի պու մէսէլէ հազզընտա հէնուզ պիր զարար վէրմէմիշ օլմալարը իչիւն տըր։ Շու հալտէ Ֆրանսըզ եպիսկո.լարը տա մաահէմ քի պիր իւչիւնճի տէֆա իճթի-մա իթմէկի միւնասիպ կէօրիյօրլար, հէնուզ Ֆրանսադա Գաթօլիք մէզհէպի ումուրընըն նէ՞ հօլտա իտարէ իտիլմէք լըզըմ կէլտիկինի պիլմէտիկլէրի իչիւն տըր։ Անճագ, Բաբա՝ պու զօնկրէնին ինիզատընտան էվվէլ, մուահէզէ պիլիւզմաշլըզա իթթիֆագէն զարար վէրմիշ պուլընտըղը հալտէ, ար-թըզ գօնկրէ ինիզատընտան փաիտէ պէքլէնիլէպիլի՞ր մի։

Բիլիւտ իլէ ճիսմանի հիւքիւմէթին Թէֆրիզինէ տաիր օլան զանունըն պու կիւնէ զատար նէ՞ կիպի Թաատիլաթ-տան կէչիրիլտիկի սիյասի միւթալէաթը մըզտա պէյան էյլէմիշիզ։ Պունտան էվվէլ եանի Բաբանըն էքինճի պէյան-նամէսինի միւթէազըպ Գլէմանսօ զա-պինէսինին մէզքիւր զանունու զապուլ-լարագ իչիւնճի պիր զանուն լայիհասը իթմիշ օլտուղը մալիւմ տիր։ Պու զէյլ-տէն մաղսատ նէ՞ տիր։ Վատիկան վէ Վատիկանա պազարագ Ֆրանսըզ եպիս-կոպոսլարը՝ ռահիպլէրին քիլիսէլէր իւ-զէրինէ զանունէն հուզուզը Թասար-րուֆիյէսի պուլընմատըղընը խտաա խաւյորլար իտի քի, պու ի Թիրազ պիր տէրէճէյէ տօղրու վէ ճիտտի օլարագ Թէ-լագգը օլունապիլիր իտի, չիւնքի հա-գիզաթէն ռահիպլէրին առէթա միւսա-ֆիր կիպի՝ եախօտ իւճրէթլի մէմուր կիպի զիլիսէլէրտէ պուլընմալարը զա-տոլէրինին իսթիզլալը բուճանիլէրինի էլլաէլ խտէպիլիր իտի։ Իշթէ պու իթ-թազա Ֆրանսա հիւքիւմէթի եօզարըտա զիքր իթտիկիմիզ չէյլը Թէրթիպ էտէ-րէք կէրէք Մէպուսան վէ կէրէք Աէյան մէճլիսինէ զապուլ իթթիրիթի։ Շիմտի, Բաբա Պիոս պու զէյլը զապուլ իթմէքտէն մաատա, եանի Գաթօլիքլէրին էվվէլճէ տէրմէյան իթ-տիքլէրի իթիրազըն էօնիւ ալընմասըն-տան մէմնուն զալմալարընտան մաատա, պու զէյլըն էսկի հալը պիր զաճ տա-ֆէնալաշտըրմըշ օլտուղընը խտաա տի-յօր։ Յօզրուսը, պիթարաֆանէ վէ սաղլամ զանըլա տուշիւնիւլէ պիր նազարէ չիւն Վատիկանըն պու Փիքրի հագիզա-Թա պիւսպիւթիւն զարըզ տըր քի, զա-Թէն Վատիկան պիր տէլիլ տէյիլտիր, նէ ճա հըսսիյաթ պէյան իթմէքլէ կէչի-նի զըրտուղէ կէօսթէրմէքլէ իքթի-ֆա իտիյօր։ Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ Գլէման-սօ վէ Պրիան՝ պաշտան էվվէլ Ալէմանիաճա միւթէսսիր օլան զանունըն Ֆրանսըզ զանունընտա պիր սուրէթիլէ զըլյաթ զապուլ իթ-մէլէրի զարարը, վէ Վատիկանըն զօյ-Թինէ սօն տէրէճէ Թօզունըր օլուպ զըլյաթ տէրմէյան իթմիշլէր իտի։ Պու պապտա Բաբա Պիոս Ֆրանսա րէճալը հազզընտա Թէլաշի վէ տէվա Թէլզ էյլէրէք զազալարընտա ատալա պիր ահլաքին պիրինինի իթթիրազ էտէ-րէք կօզէտէ ատալէթ Թալէպ օլունմասը տիր. «Պու իթթիրազ էսասընդա Թէ-էրըզ կէլիր, ատալէթ տախի իւ-լիֆ տիր. զիրա հէր նէ՛ զատար Ալէ-մանիա զանունը պիր չօգ նօզթալարը ի-չիւն ճէրր օլունմըշ վէ անճագ տահա վախիմ ֆէնալըզլարա մէյտան վէրիլմէ-մէքտէ իչիւն զապուլը հազզընտա Ֆրանսըզ զանունընըն Թէֆէվվուգը իթթիֆագ իթմէքտէ տիր։»

Կէրէք Ալէմանիատա վէ կէրէք Ֆը-րանսատա ճարի օլան ահվալը բուճանի-յէնին րէնիկինէ տաիր Վատիկանըն եար-տըմը չօւ մուգայէսէ իտինէ հիչ պիր տէ-լիլ իւզէրինէ միւէսսէս տէյիլ տիր. հա-գիզաթը հալտէ Ալէման զանունը բէ՛ք զիյատէ չիտտէթքեարանէ Թանզիմ ի-տիլմիշ օլուպ, Վատիկանըն հայսիյէթի-նի ա՛սլա նազարը իթիպարա ալմայըպ, ալէման զաթօլիք ռահիպլէրինի՝ մէմուր-լարընը հէ՛ր ալէման զավանտանը ճիսմա-նիյէսինին նուֆուզը ալթընտա ալըյօր, վէ պու՝ մութլագ պիր սուրէթտէ, եա-նի հի՛չ պիր զայտը ինթիյաթի ալթըն-տա օլմամագ իւզրէ,

Տէմէք օլըյօր քի պու զէմինտէ վա-տիկան Ալէման զանունընը ասլա զալէ ալմամալը, չիւնքի պու զանուն Վա-տիկանըն Թէքմիլ միւտատիրաթըը Թէէ-յիտ իտէճէք եէրտէ անլէրի Թախրիպ էյլէյօր, վէ Վատիկանըն Ալէմանիա հազզընտա կէօսթէրտիկի Թարաֆկիր-լիկի —վէ պու տա զօրզու Թէէսիրի նէթիճէսինտէ— իսպաթ էյլէյօր։ Զա-Թէն Բրուսիատա պուլընան Բօլօնիա-լըլարըն— քի ճիսմէսի տէ զաթօլիք տիր— սէրպէսթիէ վիճտան զէմինինտէ չէքտիկլէրի ըզտըրապլար չօւ բէյիմիկի բէ՛ք ալէա խըպալ էյլէր։ Բրուսիա հիւքիւմէթի՝ պու Բօլօնիալըլարա Բրու-սիալը հըսսիյաթընը վէրմէք, անլէրին զալպլընը պիր Բրուսիալը զալպընա Թահվիլ իթմէք իւզրէ հէ՛ր տիւրլիւ վէ զարիպ Թէտպիրլէրի իթթիխազտան չէքինմէյիպ, համթա բուճանի տէրս-լէրին Բօլօնիա լիսանը իւզէրինէ տէ-յիլ՝ Ալէման լիսանը իւզրէ Թէտրիս ի-տիլմէսինի Թալէպ իթմէքտէ տիր։

Պունտան մաատա Բօլօնիալըլարըն քէնտի խանէլէրինտէ պիլէ քէնտի ա-նա լիսանլարընը տէյիլ՝ եինէ մու՛թլագ ալէման լիսանընը գօնուշմալարընը չարթ գօյույօր, վէ պու չարթա գար-շը հարէքէթ իտէն անա վէ պապալարը՝ հաթթա քէնտի չօճուգլարընը ճէզայա չարբտըրմազտա պիլէ գալզըշըյօր։ Շու հալտէ, Վատիկանըն արատըը Թէֆէվ-վուգը բուճանի՛ էէլէ Գէէ չարթը նէ՞ րէտէ գալըյօր։

Ֆրանսըզ զանունընըն՝ եանի Մ. Պը-րիանըն Թանզիմ իթտիկի Թէֆրիգ զա-նունընըն հասալը գաթընտա Վատիկա-նըն պու արատըը Էէ՞ էէ չարթընը միւէթէվի օլուպ օլմատըղընա կէլինճէ, պու՝ այրըճա Թէտգիգ իտիլէճէք պիր մէսէլէ տիր։

Բիլիւտ իլէ ճիսմանի հիւքիւմէթին Թէֆրիգ զանունընը իւք էվվէլ մէյտա-նա կէթիրէն սապըզ պաշ վէքիլ մէ-շուր Մ. Գօմպ՝ սօն զէմանլարտա պու պապտէ «Ֆրայէ Բրէսէ» կազէթասընը-տա միւթէատտիտ մէգալէլէր նէշր էյ-լէտի։ Պու մէգալէլէրին իչինճիսի է՛ն զիյատէ ճալիպը տիգգաթ օլուպ, պունտա Մ. Գօմպ՝ Վատիկանըն նազա-րիյէսինի հազզըլ կէօրիյօր վէ տէյօր քի, «Բիլիւտ ճէմիյէթլէրի նազարիյէսի —քի Մ. Պրիանըն գուրտուղը բլան Թէքմիլ պու նազարիյէ իւզէրինէ միւ-էսսէս տիր— Գաթօլիք մէզհէպինին է-սաս զավաիտինէ ա՛սլա մուվաֆըզ տէ-յիլ տիր, վէ էկէր պու զանունըն Բը-րօթէսթան վէ Մուսէվի մէզհէպինէ բէ՛ք մուվաֆըզ օլտուղը տէրմէյան իտիլի-յօրսա, պէն տիյէճէկիմ քի իշթէ սաըլ պու հալէ մէպնի տիր քի Վատիկանըն իչինէ կէլմէզ։

«Գաթօլիք մէզհէպի ա՛սլա խաթա իթ-մէզ (Էնֆայիպլ) պիլինէն պիր րէիսը բուճանինին նուֆուզը Թաճթընտա օ-լուպ, Թէքմիլ էմիրէթ վէ տէվամընը անճազ պու նուֆուզտան իսթիմտատ ի-տիյօր։ Տիկէր մէզհէպլէր իչիւն (բրօ-թէսթան վէ եահուտի մէզհէպլէրի) բրօթէսթան վէ միւսէվի օլանլարըն քէնտի մէզհէպլէրինէ սէրպէսթանէ պաղը պուլընմասը՝ վէ մէզհէպ իչլէրի-նէ տօղրըտան տօղրըյա իշթիրաք իթ-մէսի Թէէմմիւնաթ Թէշքիլ էյլէյօր։ Վագըա Թէֆրիգ զանունընընինի ճիհէթլի մատտէսինինէ Թէքլիֆ էտէ՛լմիյէթլէրինինի եանի մէզհէպ հէյէթլէրինին (ասօսիասիօն գիւլթիւէլ)՝ մէզհէպին Թէշքիլաթը սումումիյէսինէ տախիլ օլաճազը զիւզ օլընըյօր իսէ տէ, տիկէր մատտէլէրտէ պու նօզթանըն է-հէմմիյէթի իփլալ իտիլիյօր։

«Հէր հալտէ մէզքիւր զանունը եարըլ-տըրըր զըման, Գաթօլիք Բիլիւսէփինին 45 սէնէտէն պէրու զայրը մաճսուս մութ-լագ պիր իտարէյէ մալիք պուլընտըղը ունըտուլմըշ տըր։» Մ. Գօմպ Թապիի տահա պիր Թագըմ իթիրազլար տէր-մէյան իտոգ, է՛ն նիհայէթ՝ Վատիկա-նա զարշը տահա չիտտէթլի տավրան-մազ լիւզումընը զիքր իտիյօր, վէ Մ. Պրիան իլէ Մ. Գլէմանսօնըն բէյտէրբէյ կէօսթէրմիշ օլտուղը միւսաամահա եու-զիւնտէն Բաբա Պիոսըն տահա զիյատէ ճէսարէթ պուլմըշ օլտուղընը, չու հալտէ մէզքիւր իքի րիճալըն քէնտի Թախմինլէրինտէ ալտանմըշ օլտուզլա-րընը խտաա իտիյօր։ Պու Փիքըրլէրի խյանը խտէն վիւսատ իլէ Թէտգիգ իթ-մէք սըրասը տէյիլ տիր. անճազ պիզ չունը տէրմէյան իտէճէկիզ քի, Վատի-կանըն անճագ հիտտէթ Թէյպէն Թէ-գդիպ իթտիկի միւթէմատիյէն եան-լըշ մէսլէքինէ զարշը, Գլէմանսօ—Պրի-ան զապինէսի ա՛սլա հիտտէթէ Թա-պի օլմայարագ տահա միւթէտիլ պիր մէսլէք իթթիխազ իթմիշ տիր քի, ի-Թիտալանէ էֆքեարըն զէմանըըզտա տահա մազպուլ պուլընմասընա նազա-րէն, պու սօն մէսլէքին տահա միւնասիպ օլտուղընը հիւքմ իթմէք իզճապ իտէր։

ԱՍՏՈՒՐ Տ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

—տա—

ՃԱՊՕՆԻԱ-ՌՈՒՍԻԱ

Ֆրանսըզ կազէթալարընտան պիրի պու սէրնամէ իլէ եազտըղը պիր մէգա-լէտէ Ռուսիա վէ Ճաբօնիա արասընտա-քի միւնասէպաթը պէրվէճհը աթի Թա-րիֆ ու Թասվիր իտիյօր։

Միւնասէպաթը պէյնէլտուվէլէ աթ-ֆը տիգգաթ իտիլտիքճէ էնտիշէյի մու-ճիպ օլաճագ էսպապըն մէֆգուտիյէթի տահա զիյատէ նազարա չարփմազ տըր։ Էլէէվմ Եվրոպատա էն պէտ էնտիշէ օլան-լար պիլէ պիր իթթիլաֆ վուգուու իհ-Թիմալինի Թէրճիհ իտիյօրլար։ Ուֆու-գը սիյասիյէտէ չիմտիլիք հիչ պիր պու-լութ կէօրիւնմէյօր։

Եալընըզ Միւնիխէնէր Շարգտա սուլհ ու միւսալէմէթի իխլալ իտէճէք մահի-յէթ վէ խուսուսաթը հաիզ պազը հատի-սէլէր վուգուա կէլտի, վէ 30 օգոսթ. 1905տէ Ամէրիգատա Բօրթսմութ Թա Ռուսիա իլէ Ճաբօնիա արասընտա ազտ օլընան ահտնամէնին նէթիճէսի օլմագ լազըմ կէլէն մուահէտէի Թիճարիյէ խալի զըյը ու գալի մուճիպ օլտու։ Մըթթըը Բուզվէլթին Ճաբօնիա-Ռուսիա մուհարէպէսինէ խաթիմէ վէրմէք իչիւն նէ գատար սարֆը զայրէթ վէ պէզլը մէհարէթ էյլէտիկինի վուգուաթը ա-խիրէի հարպիյէյի Թասվիր իտէնլէր էյլէթիկթէ խաթըրլարլար։ Մըթթըը Բուզ-վէլթին պու մէսաիի ճէմիլէսի, վէ Թէվասսութը մէմդուհը սէմէրէտար օլ-տու։

Բօրթսմութ միւսալէհանամէսի փիլ-վագը պաշլըճա խիթիլաֆը մունճիր նօզ-Թալարը տէֆ իթտի, ֆագաթ չիմտի անլաշըլըյօր քի, Թարաֆէյն միւսալէ-հա մէվատտընը միւզաքէրէ խուսուսըն-տա բէք զիյատէ իսթիհճալ կէօսթէր-միշլէր, պու սէպէպլէ իքինճի վէ իւ-չիւնճի տէրէճէտէ գալան պիրճօգ մէսէլէլէր մուալլագտա գալմըշ, իշթէ Ճաբօնիա իլէ Ռուսիա արասընտա սօն կիւնլէրտէ Թէհատտուս իտէն իխթիլա-ֆըն սէպէպի, իւլքէթի, մինպայը ասլը սի պունտան իպարէթ տիր։

Նիզաը մուճիպ օլան մատտէ վէ մէ-սէլէլէրէ կէլինճէ օնլար տա պէրվէճհը աթի տիր։

Մանչուրիտէ Թաճթը իշղալլէրինտէ պուլընան մանթըգայը Թային իթմէք վէ իթտիլմէք իւզրէ դօրլար։ Ռուս Թէ-պաասընըն Թէրք օլընան Մանչուրի զը-մէնտիֆէրլէրինտէն Ճաբօնլարա գալան պանզալարտան միւթէվէլլիտ հուզու-գը Թալէպ իտիյօրլար. տիկէր Թա-րաֆտան Ճաբօնիա՝ սէվահիլտէ վէ Պէհ-րինկ տէնիզինէ գատար Ռուս սէվահի-լինտէն տէնիզ տէօքիւլէն նէհրլէրին մանսապլընտա պալըգ ավը հազզընը խտաա իտիյօր։

Ռուսլարըն իֆատէսինէ նազարէն Ճա-պօնլարըն միւտտաիյաթը Բօրթսմութ միւսալահանամէսինտէ մուսաատ օ-լան հուգուգը սօն տէրէճէ Թէճավիւզ իթմէքտէ տիր։

Խասսէն Գօրէատա հազզը հըմայէ վէ Սախալին ատասընըն եարըսը՝ Լիաօ-Թունկ չպէհ ճէզիրէսինին միւտտէթը խճարիյէսի Ճաբօնիայա Թէրք իտիլմէքլէ, վէ Ռուսլար Խարպինէ գատար չէքիլէ-րէք մէվզըի մէզքիւրէ գատար չըմէն-տօֆէրին հազզը Թասարրուֆը Ճա-պօնիայա վէրմէքլէ Ճաբօնիանըն զարար վէ զիյանը —Ռուսլարըն խտաասընճա— զիյատէսիյլէ Թազմին իտիլմիշ օլուր. պու սէպէպլէ տիկէր ճիհէթլէր, Թէ-ֆէրրուաթ տէնիլէն մէվատտա, եանի Պահրը Մուհիթը Բէպիր սէվահիլինտէն միւչթէրէքէն իսթիֆատէ իտիլմէսի մէ-սէլէսի՝ իթիլաֆճօյանէ պիր Թարզը Թէսվիյէ բալըթ իտիլմէլի տիր։ Պու ճիհէթ եալընըզ պիր Թարաֆըն մէնա-ֆիինի կէօզէթմէքլէ սուրէթիյլէ Թէսվիյէ իտիլիրսէ, Թապիի հազգըզլըզ օ-լուր։

Ճաբօնիա Սիպէրիա վիլայէթը պահ-րիյէսի սէվահիլինտէ Օխօթսգա տէնի-զինտէ Գամչաթգա սէվահիլինտէ Ամուր վէ Սունկարի նէհրլէրի մէճրալարընտա պալըգ ավը հազզընը Թալէպ իթմէքլէ, հուգուգը միւթէսավիյէյէ նաիլ օլմազ լազըմ կէլէն պիր մանթըգատա հուգուգը ինհիսարիյէ տավասընտա պուլընմըշ, վէ միւվազէնէյի քէնտի լէհինէ իխլալ իթ-միշ օլուր։ Ռուսիա պու միւտէխալէթը զապուլ վէ Թէրվիճ իթտիկի Թագտիր-տէ արազի մէզքիւրէ իւզէրինտէքի հազզը հաքիմիյէթտէն քէմալէն վազ կէչմիշ կիպի օլուր։ Բօրթսմութ ահտ-նամէի սուլհիյէսինտէն մագսատ իսէ պիթթապի պու տէյիլ իտի, իշ-Թէ պունտան տօլայը Ռուսիա պու միւտաախալէյի րէտտէ չալըշմագտա տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

-տա-

Շուրայի Տէվլէթ Թանզիմաթ տայրէ-սի խուլաֆասընտան իզզ. Մէհմէտ Վասֆի պէյէ՝ սանիյէ, Ալյոլլահ գա-րանթինասը մէմուրը րիֆ. Եօրկափի էֆ.յէ վէ Խաղինէի Խիւֆէ Հիւմայուն մէքթուպի զալէմի քէթէպէսինտէն րիֆ. Նէճմի պէյէ Նաիլ էֆ.յէ՝ սալի-սէ րիւթպէլէրի Թէվճիհ,

(2)

ԹՕՀԱՖ
ՊԻՐ ՉԱԼԿԸՃԸՆԸՆ ՍԷՅՅԱՀԱԹԸ

«Տուրո՞ւրմըյըմ, իքինճի էմրէ հաճէթ պըրագմատան արապանըն արգա Թա-րաֆընտաքի ուշագլարըն օթուրաճաղ եէրինէ եէրլէշտիմ։

Արապաճը գամչըյը շագլաթըը, պէ-կիրլէր տէօրթ նալա գօշմագա պաշլա-տը, արապանըն սիւրաթընտան պիր իքի տէֆա պաշըմտաքի շարգա եէրէ եուվարլանաճագ իտիմ։

Պիր իքի սաաթ սօնրա կիւնէշ պաթ-մըշ իտի. արապաճը պաշընը ուզատա-րագ եօլճըլարա պիր չէյլէր մըըլտան-տը. եինէ եօլունա տէվամ իթթի։

Անճագ կէճէյի եօլտա՞ մը կէչիրէճէ-յիզ, տէյի տիւշիւնիյօր իտիմ. քէնտի քէնտիմէ,

—Աստմ սէն տէ, նէ՞ օլուրսա օլսուն, ույգըլարըմ եէրտէն քէսիլսին, քէօյտէ սապահտան ագշամա գատար կիւնէշին ալթընտա եաթմագտան իսէ չու իքի կիւզէլ մաատամ իլէ սէյահաթ իթմէք էլպէթթէ էյի տիր— տէտիմ։

Բօսթա արապալարըն իչի զայէթ կէ-նիշ օլուպ, 7-8 քիշի իւթիյապ էյլէ-յէպիլիր. պունտան մաատա խարիճէն իքի մէվզը տահա վար տըր քի, պիրի էօն Թարաֆտա արապաճըյա, տիկէրի արգա Թարաֆտա ուշագլարա մախսուս տըր։

Պուլընտուղըմ մէվզը՝ իքի իւչ քիշինին րահաթճա օթուրմասընա միւսաիտ, հէ-ման այագլարըմը ուզատարագ Թօրպա-մը պաշըմըն ալթընա ալտըմ, քէօյտէ իքէն արասըրա Թիւթիւն իչէր իտիմ. չու պատրիճէվա սէյահաթ էսնասընտա րիբօմը Թէլլէնտիրմէք խօշ օլաճագ. ճէպիմի եօզլատըմ. րիբօմ տուրույօր, ֆագաթ Թիւթիւնիմ պիթմիշ իտի. 4-5 սաաթ տէվամ իտէն չու արապա եօլ-ճըլըղը էսնասընտա զըմըզը սուրաթը արապաճընըն պիր տէֆա արգասընա տէօնիւպ տէ,

—Արգատաշ, Նասը՞լըն պագալըմ— եօլլու սատէճէ պիր խաթըրըմը սօրմագա Թէնէզզիւլ իթմէմէսինի, բէք միւնասէ-պէթսիզ պուլըյօր իտիմ։

Քէնտի քէնտիմէ,

—Պիր բիբօլըգ Թիւթիւն իսթէմէք պէճհանէսիյլէ արապաճըյը կէվզէլիւկէ մէճպուր իտէրիմ եա— տէտիմ։

—Պանա պագ արապաճը, եանընտա պիր ազ Թիւթիւն պուլը՞նը՞ր մը։

Հէրիֆ հիչ ճէվապ վէրմէտի, գու-լագլարընըն պիր ազ աղըր իշիթմէկի-նէ, իքինճի սէտայա տա ճէվապ վէր-մէյինճէ պիւթիւն պիւթիւն սաղըր պու-լընտուղընա հիւքմ իտէրէք Թօրպամտան քիւչիւք պիր էլմա ալըպ Փըրլաթտըմ. չարգասընա իսապէթ իթթի. արապա-ճը արգասընա տէօնտիւ, սէրթ պիր չէհրէ, նէզլէլի պիր սէտա իլէ պա-զըրտը.

—Պաշըմըտան չարգամը տուփիւրէճէք իսին պէ սատամ, նէ՞ իսթէյօրսըն։

—Պիր ազ Թիւթիւն։

—Նէ՞ եարաճագսըն։

—Չօգ չէյ, Թիւթիւնի նէ՞ եափարլար, րիբօմը Թէլլէնտիրէճէյիմ։

—Թիւթիւնիւք սէյահաթա չըզմայա խտըն, պէն Թիւթիւն փիլան վէրէմէմ։

—Լաքին արգատաշ, սէն էսէյիճ գապա պիր սատամ իմիշսին, միւսաֆիրէ պէօյլէ՞ մի իքրամ իտէրլէր։

—Պապա սատամ սէնսին։

Արապաճը իլէ պէյնիմիզտէ զուհուր իտէն պիր իչիմլիք Թիւթիւն գավկա-սը արապատաքիլէրին նազարը տիգ-գաթըը՞ ճէլպ իթմիշ օլմալը քի, մաա-մազէլ հէյման բէնճէրէտէն պաշընը ու-զատարագ արապաճըյա,

—Սուս Մօրինօ։

Պանա տա,

—Պիրազ աշաղը էնինիզ միւսիւ— տէտի։

Արապա տուրտու, պէն էնէրիմտէն Փըրլայարագ պիր աթըլայըշտա արապա գափուսընըն էօնիւնտէ տուրտում, իքի գատըն էնինէ անլաշըլմազ պիր իքի քէլիմէ Թէլաֆուզ իթթիլէր, պունըն իւ-զէրինէ մաատամզէլ գափույը աշարագ,

—Իչէրի կիրինիզ— տէտի։

Հէնուզ զի՞մ օլտուզլարընը անլայա-մատըղըմ իքի գատընըն հազզըմտա պու տէրճէտէ հիւրմէթ վէ րիայէթ կէօսթէր-մէսի իւզէրինէ, պիրազ էվվէլ պէնի Թէք-տիրէ գալզըշան զըրմըզը սուրաթլը մինասիպէթսիզ արապաճըյա պագ-տըմ, հէրիֆ՝ պէնտէքի չէյթան փիզ-րինի անլայընճա մըըլտանմագա պաշ-լատը։

Նէ՞մէ լազըմ, տէտիմ. պէնիմ իչիւն քէնտի արապաճըլարընըն խաթըրընը նա-զարը տիգգաթա ալմայան մատամլար՝ տօղրուսը բէք նազիք գատընլար իմիշ։

Մատմազէլին աալէթը վագարասընա իճապէթ էյլէմ իտի. հալպուքի գատըն-լարա գարշը նէ՞ սուրէթլէ հարէքէթ ի-տիլէճէկինի պիլմէյօր իտիմ. քէօյլիւմիզ-տէ գատըն օլարագ եալընըզ բաբագըն զէվճէսի իլէ կէօրիւշիւր իտիմ, Թապիի պիր բարազ գարըը՝ իլէ պիզիմ մաատամ-լարա իւտիլէճէք պիր մուամէլէ տէյիլ։

Ա՛հ չու Թէճրիւպէսիզլիք, Թէֆէքքիւ-րաթըմ եարըմ տագիգա սիւրտի, մաա-մազէլին իքինճի էմրի կէճիքմէտի,

—Իչէրիյէ հաճէթ նէ՞… կիրինիզ միւսիւ։

Տէրհալ արապայա կիրտիմ. չարգամը չըզարարագ,

—Աքշամլար խայըր օլսուն. մատամ-լար—տէտիմ։

Իքի գատըն գահգահայը սալըվէրտիլէր, տօղրուսը պու գատընլար պէնիմ իլէ էյլէնիյօրլար իտի. ճանըմըն սըգըլմա-սընը պէյլի իթմէմէք իչիւն պէն տէ օն-լար իլէ պիրլիքտէ կիւլմէյէ պաշլատըմ։

Մատմազէլ.— Օթուրընըզ միւսիւ, չարգամըզը գօյունըզ, խըմինիզ նէ՞ տիր— տէտի։

Շիմտիյէ գատար «միւսիւ» խիթապը-նը քիմսէտէն իշիթմէմիշ իտիմ. մաա-մազէլին տուտագլարը արասընտան չը-գան միւսիւ լաֆըզը՝ պիր ազ խօշումա կիթմիշտի, պէն տէ հագիզաթէն պիր միւսիւ կիպի տավրանմագա գարար վէրտիմ, եաշը մատամըն կէօզթէրտիկի եէրէ օթուրտըղըմ սօնրա,

—Իսմիմ Ալֆրէտ Միւլլէր տիր— տէ-տիմ։

—Օ՛… բէք կիւզէլ իսմինիզ վար։

—Էօյլէ զաննի իտէրիմ, մատմազէլ։

—Սիզ չալկը՞ճը՞մըսընըզ։

—Խայըր, ֆագաթ արասըրա քէման չալարըմ։

—Պաշգա պիր սէնաաթընըզ եօ՞գ մու։

—Խայըր, ֆագաթ մատմազէլ, պէն սիզին նէ՛ իսմինիզի վէ նէ՛ տէ քիմ օլտուղընըզը պիլմէյօրըմ, աճապա սի-վալ իտէպիլի՞ր միյիմ։

Մատամ ճէվապ վէրտի,

—Մատամ Սարինարօֆ։

Գըզ իլավէ իթթի,

—Մատմազէլ Միգայէլլա Գորթէսա։

Եվրոպատա միւթէպէր այիլէ խըմլէ-րինին էվվէլինէ պիր «տը» «ֆօն» եա-խօտ «տէլ» իլավէ իտիլտիկի քէօյ բա-բազընտան իշիտիր իտիմ։

(Տէվամը)

Խասսա օրտուի Հիւմայունը էրքեանը հարպիյէ տաիրէսի պիրինճի չիւպէսի միւտիր մուավինի միրլիվա սաատ. Շաքիր բաշա հազրեթլէրինէ՝ ֆէրիգլիք րիւթպէսի թէվճիհիյլէ բէտիֆ պէշինճի էտիրնէ ֆրգասը գոմանտանլըղընա,

Իքինճի օրտուի Հիւմայունա մէնսուպ իքինճի Գըրգ-Քիլիսէ բէտիֆ ֆրրգասը գոմանտանը միրլիվա սաատ. Հասան բաշա հազրեթլէրինէ ֆէրիգլիք րիւթպէսի թէվճիհիյլէ մէզքիւր օրտուի Հիւմայուն իւչիւնճի բէյատէ ֆըրգասը գոմանտանլըղընա թային պույրուլմըշ տըր:

ՄԻՏԱԼԵԱ

Հալէպ վիլայէթի մուհասէպէ գալէմի խուլաֆաասընտան Մէհմէտ Պէհճէտ էֆ. Իթթիխար միտալեասը իհսան պույրուլմըշ տըր:

ՄՓՐԹԵՆԵԿԳՐԱ

ԵՒՆԷ ԳԱՏԸՆԼԱՐ.—Բարիզ կազէթալարընտան պիրինտէ կէօրիւլմիւշ տիր:

—Մալիւմ տիր քի չըմէնտըֆէրլէրտէ պիլէթ մէմուրլարըյլա չօճուգ վալիտէլէրի արալարընտա չօճուգլարըն սիննլէրի խուսուսընտա հէր գէման խիթիլաֆ զուհուր իտէր, վալիտէլէր չօճուքլարընը տայմա քիւչիւք կէօսթէրմէք իսթէրլէր. գումբանեա թարաֆընտան 5 եաշընտան եօգարը չօճուգլարտան պիլէթ ալընմաղը թարիֆատա մուայյէն իսէ տէ, չօճուղըն մուայյէն օլան սիննէ վասըլ օլմըշ պուլունմասընը էքսէրիյէթլէ աքսինի իտտաա իտէրլէր, հաթթա պազըլարը տահա իլէրիյէ վարըր, էն աշաղը թախմինէ 6½-7 եաշընտա օլան պիր չօճուգ իչիւն:

—Կէ՞օրմէյօրմըսընըզ... պու գատար ճըգ չօճուղա նասըլ օլըյօր տա 6½ եաշընտա տիյօրսընըզ.—կիպի սէօզլէր իլէ չըգըշըր:

Էվէլքի կիւն չըմէնտըֆէր գօնտուգթօրլէրինին քեաֆֆէսի գարշըլար իլէ չօճուգ սիննինտէն իլէրի կէլէն իխթիլաֆը պէրթարաֆ իթմէքտէն աճիզ տիրլէր: Ալէմանիանըն պազը թարաֆլարընտաքի թրամվայ վէ չըմէնտըֆէր գումբանեալարը պու պապտէ պիր չարէ օլմագ իւզրէ չօճուգլարըն սիննլէրինէ կէօրէ տէյիլ, պօյլարընա կէօրէ պիր հատտ թային իթմիշլէր տիր: Էկէր պիր չօճուղըն պօյը 85 եախօտ 90 սանթիմէթրօ օլտուղու գէման պիլէթ ալընմասը լազըմ կէլէճէք իսէ, պու պօյ՝ վակօնլարըն գափուլարը եանընա քիւչիւք պիր խաթթ չէգիլմէկ թային իտիլմիշ տիր, հալպուքի գարշըլար պու չէգիլմէյէ տա հիւքմիւզ պըրագմանըն գօլայընը պուլմըշլար տըր: Էկէր եանլարընտաքի չօճուղըն պօյը պու հատտը մուայյէնի թէճավիւզ իտէճէք գատար իւքսէք իսէ, չօճուղա,

—Պիր ազ քիւչիւլ.—տիյօր: Գարշընազ վալիտէնին պու իխթարը իւզէրինէ չօճուգ պօյունը աշաղըյօր. գօնտուգթօր չօճուղը մուայյէնէ իչիւն գաչ տէֆա չըգընըն եանընա չէքէճէք օլսա եինէ փարաչըզ օլմայօր իմիշ. Փագաթ պիւթիւն պու գուրնազ, պու հիյլէքեար վալիտէլէրէ մուգապիլ ախիրէն խաթըգամէթտէ իֆրաթ տէրէճէլէրինէ վարմըշ պիր վալիտէ կէօրիւլմիւշ տիր: Շէօյլէ քի,

Բարիզտէն հարէքէթ իտէն սիւրաթ գաթարլարընտան պիրինէ կէչէնլէրտէ պիր կիւն եանընտա քիւչիւք պիր չօճուգ իլէ պիր գատըն կիրէր. Թրէնին հարաքէթինտէն սօնրա գօնտուգթօր կէլիր. պիլէթլէրի մուայյէնէ էյլէտիկի էսնատէ տէր քի,

—Մատամ... չօճուգ գա՞չ եաշընտա:

—Հէնո՞ւզ պէշի իքմալ իթմէմիշ տիր:

—Հալպուքի պէշ եաշընտա գատար կէօրիւնմէյօր:

—Եօյլէ կէօրիւնիր ամմա, պէշի իքմալ իթմէտի, պէշ եաշընտաքի չօճուգլարտան պիլէթ ալըյօրսընըզ, տէյիլ մի՞:

—Էվվէթ...:

Գօնտուգթօր կիթթիքտէն սօնրա, մատամ ճէպինտէն քիւչիւք պիր տէֆթէր չըգարըպ սահիֆէլէրինի չէվիրմէկէ պաշլար. սաաթընա պագար, գուրչուն գալէմիյլէ պազը հիսապլար. արատան պիր սաաթ գատար գէման կէչէր. մատամ պիր արալըգ պիրտէն պիրէ գալգար, բէք գիյատէ պիր լիւզում կէօրիւլէճէք օլուր իսէ, թրէնին տուրմասընա մախսուս օլան չընկըրաղը չէքէր:

Թրէն տէրհալ տուրուր:

Ֆագաթ թրէնին տուրմասը բէք մուհիմ պիր սէպէպտէն տօլայը օլմագ լազըմ կէլէճէկինտէն, թրէն սէր մէմուրը տէրհալ կէլիր, թէլաշլա տէր քի,

—Մատամ... թէվագգուֆ էմրինի սիզ մի՞ վէրտինիզ:

—Էվվէթ...:

—Սէպէ՞պ... զիրա եօլճըլար թէլաշ իչինտէ:

—Գումբանեանըն հագգընը գայպ իթմէմէք իչիւն չէքտիմ, զիրա իթթիկիմ հիսապա կէօրէ օղլում 10 տագիգա էվվէլ թէմամ 5 եաշընը իքմալ էյլէտիկի ճիհէթլէ պիր պիլէթ ալմագ լազըմ կէլտի... բէճա իտէրիմ... պիր պիլէթ կէօնտէրինիզ:

Կէօրտիւնի՞զ մի մատամը:

ՃԷՍԻՄ ՊԻՐ ԼՕԳՕՄՕԹԻՖ.— Ֆրանսատա չըմալ չըմէնտըֆէրլէրի գումբանեասը գայէթ պիւյիւք գաթարլարընը չէքմէկէ մախսուս պէօյլէ պիր լօգօմօթիֆ եաբտըրմըշ տըր: Պու լօգօմօթիֆ էվրօբատա մէվճուտ պուլունանլարըն էն զիյատէ հարիգը գուվվէթ օլանը տըր: Գազանը գայէթ պասիթ իսէ տէ, մաքինալարը չիֆթ տիր: Ուզունլուղու 16 մէթրօ տըր: Աղըրլըղը էնվաի հարաքէթտէ 105,430 քիլօկրամ պուլուր օլուր, 5000 քիլօկրամ քէօմիւր 12100 լիթրա սու ալըր: 16 թէքէրլէկի վար տըր: 1800 թօնիլաթօ աղըրլըղընտա պուլունան գաթարլարը քէմալը սուհուլէթլէ չէքմէքտէ տիր, հալպու քի շիմտիյէ գատար էն գուվվէթլի լօգօմօթիֆլէր անճագ 600 թօնիլաթօ աղըրլըղընտաքի թրէնլէրի չէքէպիլմէքտէ տիր:

ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸ ԳՕՆԹ.— Վիէննատան եազըլտըղընա կէօրէ, Լէմպէրկ չէհրի գայըմագամը Լէհիստան միւթէպէրանընտան գօնթ Մօրիս Վօտցիքինին թէվգիֆինի էմր իթմիշ տիր: Պու գօնթ խայլի քիմսէլէրի տօլանտըրմըշ վէ սախթէ պիր թագըմ էվրագ թէրթիպ իթմիշ օլմաղըյլա իթթիհամ գըլընմագտա պուլունմըշ տըր: Էվրագ միյանընտա գօնթ Վօտցիքինին Լէմպէրկ չէհրի Ռուս գօնսօլօսը Մ. Բուգթուգքի իլէ կալիցիա զէնկինլէրինտէն Մ. Զինոֆսքինին իմզալարընը թագլիտ իլէ թէրթիպ էյլէտիկի պիր գաչ պին բուսլիլիք պիր չօգ սախթէ չէքլէր պուլունմագտա տըր: Մէրգում տօլանտըրըճըլըգ մէպալիղին քեաֆֆէսինի ալէմ սէֆահաթտա սարֆ էյլէտիքտէն սօնրա Սան-Րէմօյա գաչմըղը գանն օլունմագտա տըր:

ՔԱՀԱՆԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

(Քահանայից վերամուտնութեան առթիւ)

Հեռացող տարիի հրապարակագրութեան մէջ ամենէն աչքառու ու հրատապ խնդիրը եղաւ կարծես մեր մաքրակրօն քահանայ հայրերուն վերամուտնութեան հարցը. այս հարցի մասին թեր ու դէմ գրեցին ծանօթ խմբագիրներ, հին հրապարակագիրներ, իրաւաբաններ, Հայ և օտարազգական կղերներ՝ որոնք դժբաղդաբար վերջնական հանգրուանի մը վրայ չը կարցին խարսխել իրենց յարացոյցները, յայտնութիւնները և փաստերն: Ես, իմ լաւ, յաւակնութիւնը չունիմ այս յաւիտենական խնդրոյն վերջակէտ, վերջին խօսքն, օժեղան և վճռողական ըսելու, միայն և միայն երկու խօսք և պիտի անցնիմ իրական դարմանին՝ չատանալով մի քանի թելադրութիւններով:

Ռուսաստանի միքանի բարեկրօն քահանաներն ալ իրենց կարգին նոր յարացոյցի մը ծնունդ տալու յաւակնութեամբ դիմեցին Ս. Էջմիածնայ գերակայ Աթոռոյն հայրապետին արտօնութիւն ձեռք բերելու իրենց վերամուտնութեան, սլեզարդ Հայրապետը սակայն, իր ծանօթ անյիշաչարութեամբը հանդերձ, այս անգամ այս միամիտներուն ուղղակի իր սիրազեղուն դէմքը ցուցնելու պատրուակաւ հաւաքական կոչ մը կ՚ուղղէ Պոլսոյ Պատրիարքութեան, Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին և Երուսաղէմի Աթոռոյն, երեք տեղերէն ալ ղրկուած պատասխանները ժխտական ըլլալնին տեսնուեցաւ, ըստ որում թերուդէմ գրուածներն ալ իրենց սաղմին մէջ մնալու դատապարտուեցան: Հայրապետն Արարատեան խնդալով երեսնուն «չկարեմը»ը յիշեցուց անյիշաչարութեամբ. և խնդրամատոյց քահանայք գլխահակ վերադարձան ի տունս իւրեանց: Կը յանձնարարենք կարդալ վեհաշնորհ Տ. Տ. Սահակ Սրբազան Կաթողիկոսի իր իսկ զգացումներէն արտայայտուած դրական պատասխանը, Պոլսոյ կրօն. ժողովոյն որոշումը, խմբագրուած Աձեն. Օրմանեան Ս. Պատրիարքէն, Երուսաղէմի Պատրիարքութեան պատասխանը՝ խմբագրուած Գեր. Տ. Մամբրէ եպիսկոպոսէն, իմ կողմէ մեծ յաւակնութիւն մը եղած պիտի ըլլար այս երեք աստուածաբան ձեռնահաս բարձրաստիճան անձնաւորութեանց խմբագրած պատասխաններուն վրայ նոյն իսկ տող մը աւելցնել:

Սակայն, խանդրհաբար, ողջամիտներուն կը թելադրուի այս փափուկ խնդրոյն նկատմամբ լաւթիւն պահել, խոհականներուն՝ լրջութիւն, ծանօթադամիտներուն զգաստութիւն, կրթուած կղերականներուն կարգապահութիւն ու անձնաճանաչութիւն, փէշերնին սոթթած մէջտեղ եկող կին ուզող քահանայ հայրերուն բարեմտութիւն և ժուժկալութիւն և չատ բան գիտեմ մեծ հովեր առնող գրողներուն չափաւոր նախանձախնդրութիւն եւ հուսկ անցնինք մենք ալ մեր նպատակակէտ գրելիքին և գոնէ այս անգամ հարեւանցի եղանակով մը խօսինք քահանայից իսկական պարտականութեանց մասին, որոնք կրնան իրենց ալ հօտին ալ բարերար մխիթարութիւններն ըլլալ: Արդ քահանան խպաւ մտքէն վանելու է թէ իր երիցուհին իր յարկին յաւիտենապէս բաժնուելէ վերջ այլ եւս իրեն համար չէ՝ նոր կենակիցներ փընտռելու ետեւէ ըլլալ, ճակատագրային դիպուածներու՝ Քրիստոնէական արիութեամբ ճակատ եւ կուրծք բանելով դիմադրելու է աշխարհի փորձութեանց եւ բնախօսական հակումներուն: Քահանան խոտալ կեանք մը ըմբոշխնել պէտք է, իր պարտականութեան գերին ինչպէս ամէն մարդ ըլլալու է, քահանային գլխաւոր պարտականութիւններն են՝ առանց բանաւոր եւ անհարկի պատճառներու անխափան եկեղեցի յաճախել. չաբաթը անգամ մը գոնէ իր ծուխին այցելել չը խորհելով հարուստ ու աղքատը, պարապոյ ժամերուն ընթերցանութեամբ եւ Ս. Գրոց ուսումնասիրութեամբ հետամտիլ և բարի օրինակ հանդիսանալ հօտին, դարձեալ քահանային պարտքն է ծուխերուն ընտանեկան անհամաձայնութիւնք եւ ամուսնեւոր մէջ տեղի ունեցած գժտութիւնք լսել և վաղաժամ փութալ համաձայնութեան և համերաշխութեան բերել զանոնք:

Գալով՝ յանիրաւի կը գտնենք երբեմն լրագրական այն յարձակումներն քահանայից հասցէին ուղղեալ, երբ ոգէտ և և անպէտ մարդեր ներկայացնելով զանոնք. մենք ունեցած ենք անցեալին մէջ և ունինք ներկային մէջ թէ՝ Ռուսաստանում և թէ Թրքահայոցս մէջ իրենց կոչումին արժանի՝ օրինակելի արիպար քահանաներ, բեմի և գրչի հաւասար կարողութիւններով օժտուած երէցներ. մի քանի օրինակներ կը բաւեն. մեր ըսածներն հաստատող: Պատկանեաններ, Մանդակունիներ, Հիւնքեարպէյէնտեաններ, Տ. Երեմիաներ, Մկրտեաններ, Սահակեաններ, Տ. Սարգսեաններ, Ենքսէրճեաններ, ևն., ևն.: Մեր քահանայից մեծագոյն մասը ունի վարչական կարողութիւն ալ, Պոլսոյ մէջ երկար տարիներու ընթացքին՝ ձեռնհաս քահանաներ եպիսկոպոսներու առընթերակից աթոռ ունեցած են և ունին իբրեւ անդամ Կրօն. Ժողովոյ, ի գաւառս չատ մը քահանաներ երկար տարիներ բաւական յաջողութեամբ և ձեռնհասութեամբ առաջն. փոխանորդի կամ տեղապահի պաշտօններ վարած են և կը վարեն, Պատր. փոխանորդ քահանայ ալ ունեցած ենք՝ ինչպէս հրապարակագիր և հեղինակ. տակաւին երկու տարի առաջ Թաւչանճեան քարոզի մրցումին մասնակցեցան կուսակրօններէն աւելի թուով քահանաներ և մրցանակներու արժանացան. այո՛, ունեցեր ենք և ունինք հրապարակագիր քահանան բեմախօսն, աստուածաբանն, վարչագէտն, ուսուցիչն և աստուածավախն, բայց և ունեցած ենք և ունինք դժբաղդաբար Ալիբրսիմոններ ալ, ոգէտն, եղծանողն, անբարոն, գինեմոլն, քսուն ևն. որոնց պատճառաւ է որ ընդհանուր քահանայութիւնը նշաւակ կը դառնայ հանրութեան աչքին, որ տրամաբանական չէ, այս այսպիսի ապիրատ անարժաններու երեսէն է որ չատ անգամ առաջնորդներ ալ վիճակի մը մէջ հազիւ հազ ժողովուրդը ճանչնալով կը սկսին օգտակար աշխատութիւններ և ծառայութիւններ ընելու՝ եղծանող քահանան կատարեալ խոչնդոտ մը կը դառնայ առաջնորդին. պառակտման տեղի տալով՝ գայթակղութիւնք յերրորդ կը յաջորդեն, ժողովուրդը կուսակցութեան կը բաժնուի և կ՚ուծանի եկեղեցիէն, ու առաջնորդն ալ ձանձրացած ու զզուած անբարոյ քահանային արարքներէն օրին մէկը կ՚առնէ ու կը քալէ: Ի վնաս ժողովուրդին պաշտօնէս բերումով անցեալ տարի երկիցս հանդիպեցայ Հալէպ, Այնթապ, Մարաշ, Քիլիս ևն. Հալէպի երեք մաքրակրօն քահանաներն ալ իրենց խոհեմութեամբ, առած առողջ դաստիարակութեամբ, կոչումով և վարուք բոլոր ժողովրդեան համակրանաց արժանացած են, ինչպէս նաև Այնթապի քահանաներէն ոմանք՝ իրենց կրթութեամբ և օրինակելի վարուք՝ գնահատուած են. հանդիպեցայ նաև եւ գործ չունեցայ դժբաղդաբար ծայրագոյն անկարգ, ժանտաժուտ, գինեմոլ, քսու և այլ զզուելի արարքներով հռչակաւոր քահանաներու, որոնք ժողովրդեան և եկեղեցւոյն պատուհասներն են՝ ուրիշ ինչ կրնանք ըսել, Կաթողիկոսարան և Պատրիարքարանն ալ կարծես ստէպ անզօր կը գտնուին այսպիսի վատաչուէրներն զգաստութեան և ուղղութեան բերելու. ահա այսպիսիներն են որ ըստ մեզ քահանայից արժանիքները կը նսեմացնեն ու կ՚առորնացնեն ժողովրդեան առջև, այսպիսիներն Ղեւոնդներու, Արշէն, Սամուէլ և այլ պատուականագոյն երէցներու անարժան յաջորդներն են, հետեւաբար անոնց անէծքին ենթակայ: Քահանայութիւնը բարձր է՝ բարձր պահողին համար, կուսմին հաւատարիմ եղողին համար, վեհանձն կեցողին համար, ծանրակենցաղին համար, ուսումնասէրին ու ժողովրդասէրին համար և այսպիսինները ժողովուրդը յարգած է, պատուած է, վարձատրած է և յաւիտեան պիտի գնահատէ՝ այսպիսիներու ընթացքը. կուսակրօնին ալ անկարգը պատիւ չունի, անխոհեմը երես չունի, ապիկարը յարգ չունի, եղծանողը տեղ չունի:

«Որ ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուիցէ»:

ՆԵՐՍԷՍ Վ. ԽԱՊԱՅԵԱՆ

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻՔԱ

Հալէպտէն եազըյօրլար:

«Պու սէնէ գըշըն Հալէպ վէ ճիվարընտա հավալար հէման էմսալի կէօրիւլմէմիշ տէրէճէտէ սըճագ կիտտիյօր, հալպու քի կէչէն սէնէ գըշ՝ քէմալը շիտտէթլէ իճրայի հիւքմ իթմիշ իտի:

«Զահրաթա փայտէլի եաղմուրլար եաղմըշ վէ հէր եէրտէ պոլ մահսիւլաթ թօխում էքիլմիշ տիր. պու սէնէ գօյուն սիւրիւլէրի սուսըզ, մէրաալը գալմամաղլարընտան, թէրէքեաղը իլէ եաղն հէմ էյի հէմ տէ պօլ օլաճագ տըր: Էվրօբա վէ Ամէրիգատա եաղն ֆիյաթը եիւքսէլտիկի իչիւն Հալէպտէ տախի գըյէսի 23.5 ղրշ.ա սաթըլմագտա պուլունմըշ տըր, հալպու քի էվվէլճէ եաղն ֆիյաթը 16տան 18 ղշ. իտի:

«Պու սէնէ չօգ հուպուպաթ իխրաճ օլունմըշ տըր: Իխրաճաթա էլան տէվամ իտիլմէքտէ տիր: Բամպուգ ֆիյաթը Լիվըրփուլտան ալընան խապէրլէր իւզէրինէ պիր ազ էնմիշ իսէ տէ, բամպուգ իւզէրինէ բէք չօգ մուամէլէ վուգուա կէլմէքտէ տիր: Զէյթուն եաղը մըգտարը վասաթինին տունընտա տըր. Կէչէն սէնէտէն գալան մալ հէնուզ թիւքէնմէտիկի իչիւն ֆիյաթըն նիւզուլէ պաշլաճաղը գանն օլունըյօր:»

—Տէրսաատէթտէ Միրզէճիտէ սարաֆ Թօտօրինին Օսմանլը սանճաղընը համիլ «էֆթիմիա» նամընտաքի գայըղը կէչէն նոյ. 29տա Իսգարա աստասընտէ ճէնուպ թարաֆընտա վագը Այ Նիգօլա մանընտա գարայա օթուրտըղը նահիյէ միւտիրի վէ էհալի թարաֆընտան թայֆալարըն վէ ալէթ ու էտէվաթընըն գուրթարըլտըղը վէ թէքնէնին տէ գուրթարըլմասընա չալըշըլմագտա օլտուղու սիկօրթա մէմուրլարը թարաֆընտան հապէր վէրիլմիշ տիր:

—Կէչէն կիւն Այվալըգտան եօլա չըգան Նուման «Զաթօնա» վաբօրը տալգան պօղազընըն պիրինճի ֆէնէրի իւզէրինէ օթուրմըշ, եօլճըլար գարայա չըգարըլմըշ իսէ տէ, վաբօրըն գուրթարըլամաղը Միթիլլիտէն եազըլմըշ տըր:

—Պէյօղլունտա Թագսիմտէ Տօյանը Ռումուլ մէմուրլարընտան միւթէվէֆֆա Սալիմ էֆ.ինին խանէսի գարշըսընտա հէնուզ տօղմուշ պիր գըզ չօճուղը պըրագըլմըշ վէ իւզէրինտէն չըգան քեաղըտտան Ռում օլտուղու անլաշըլմաղլա թահգիգաթա կիրիշիլմիշ տիր:

—Հասան նամընտա պիրի տիւն Ուն Գափանընտա գայըգճը Խալիլին 10 լիրասընը հիրսըգ վէ թէխսիտ իլէ տօլանտըրմըշ օլմաղլա, թահգիգաթա պաշլանմըշ տըր:

—Կէչէն սէնէ սէպէր այընտա Ուն Գափանընտա Ահմէտի գաթլ իտէն գայըգճը Մէհմէտ՝ տիւն Ճինայէթ մահքէմէսինտէն 15 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ տըր:

ԻԼԱՆ

Մեսրոպ Շէքէրճեան նամ չախսըն արթըգ հէյյէթը մէմուրիյէթիմիզտէն օլմատըղը հիսապըլըզա թահսիլաթտա պուլունմաղա սա՛լա սէլահիյէթտար օլմատըղընը սուրէթը մախսուսէտէ միւշթէրիլէրիմիզէ վէ ումումիյէթլէ էհալիյէ քիրամա պէյան էյլէրիզ:

Տէրսաատէթ, 17 Յունվ. 1907

«Նօրտ Տէօյչէ» նամ հարիգ վէ «Տրէստ» նամ պահրիյէ սիկօրթա գումբանեալարընըն վէքիլը ումումիլէրի

Ֆ. ՇԻՆՏԼԷՐ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

ԻԼԱՆ

Պէյօղլունտա Բուայյալ կազինօսընտա մանճը Բուփինին 5ինճի ճումա կիւնինտէն իթիպարէն պունտան պէօյլէ հէր բէրշէմպէ, ճումա վէ ճումա էրթէսի վէ բազար կիւնլէրի կիւնտիւզ կէճէ մէշհուր քէմանի պիւլպիւլի Սալիհ էֆ.նին 6 քիչիտէն միւրէքքէպ ինճէսազ թագըմը թարաֆընտան իճրայը ահէնկ օլունաճաղընը էֆէնտիլէրէ իլան իտէրիմ: 3—2

Լ'ՈՒՆԻՕՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829 ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ

ՄԷՐՔԷԶԻ ԻՏԱՐԷՍԻ ՓԱՐԻԶՏԷ Վ.ԱՆՏՕՄ ՄԷՅՏԱՆԸՆՏԱ

9 ՆՈՒՄԷՐՕԼԸ ՏԱԻՐԷԻ ԽՈՒՍՈՒՍԻԼԷՐԻՆՏԷ

1828 L'UNION DE PARIS

ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸՆ ԹԷՄԻՆԱԹԸ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 329,000,000 Ֆր.
1905ինին թահսիլաթը 39,000,000 »
1905 նիհայէթինէ գատար թէէմին օլընան զիյան 460,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ գայէթ միւսաիտ շէրաիթ իլէ Թիւրքիյատա սիկօրթա գայտ իտէր: ՇԻՐՔԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ Օսմանլը Պանգասը տըր. Թիւրքիյա վէ Մէմալիքը Շարգիյէ իչիւն միւտիրիյէթը ումումիյէ.—Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա Գաթըրճըօղլու Խանընտա:

Միւտիրը ումումի.— ՍԻՄՕՆ ԳԱՅՍԷՐԼԵԱՆ

Միւտիր.— ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԷՐՍԷՍԵԱՆ

Մէմալիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա խուսուսի աժանլարը վար տըր:

Սաաթճը Ցակոր Րէիսեանըն՝ պաքիամը նիզամի Համբարձում Էքմէքճեան վէ քէֆիլլէրի օղուլլարը Վորդիք վէ Միհրան զիմմէթլէրինտէ ալաճաղը օլան մէպալիղէ մուգապիլ հիւքմէն մահճուզ օլուպ մէրգում Վորդիք վէ Միհրանըն վալիտէլէրինտէն իխթիգալէն միւթէսարրըֆ օլտուգլարը Պէչիքթաշտա Եէնի Մահալլէտէ Շէրպէթխանէ սօգաղընտա վագը թախմինէն 120 արշըն արսա իւզէրինէ մէպնի իւչ գաթտան իպարէթ ֆէվգանի վէ թահթանի 7 օտա վէ 1 մութպախ վէ 1 սարնըճ վէ գույուը վէ թախմինէն 105 արշըն պաղչէյի հավի չէհրի 3 լիրա իճարը կէթիրիր 27 նումէրօլը պիր պապ խանէնին նըսֆ հիսսէսի՝ լիրայի Օսմանի 100 ղշ. հիսապըյլա 12000, վէ մէզքիւր խանէնին իթթիսալինտէ վագը թախմինէն 138½ արշընտան իպարէթ 25 նումէրօլը արսանըն տախի նըսֆ հիսսէսի 2500 ղշ.տա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իտէրէք մուզայէտէմէնին գարար թէատիսի քեշիտէ գըլընմըշ օլտուղընտան, սալիֆ իւզզիքր նըսֆ խանէ իլէ նըսֆ արսայա 100տէ 5 զամմ իլէ թալիպ օլանլարըն՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ 31 կիւն զարֆընտա Տէրսաատէթ Իլամաթը Նիզամիյէ Իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր:

4 քեան. սանի 322

Ղուրէպայի Միւսլիմին խասթախանէսի իչիւն միւպայեասընա լիւզում կէօրիւնէն 744 չիֆթ եաւն չօրապըն միւնագասասընա իպթիտար օլունաճաղընտան, միւնագասայա տախիլ օլմագ վէ չէրայիթը միւնագասայը անլամագ իսթէյէնլէրին՝ 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէմինաթ աքչէլէրինի վէ եախօտ միւթէպէր վէ մուսատտագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն էյյամը մաթիլէտէն մաադա հէր կիւն մէճլիսը իտարէ էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի:

2 քեն. սանի 322

ԻՒԺՈՐՅԱԺ ՍԱՆՏԸ՛ԼԸ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՖԷՐԱՅՆ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՇՈՒՊԷՍԻ

Սէրմայէսի 130 միլեօն ֆռանգ տամամըն մէտֆու տըր.

Իհթիյաթ աքչէսի 36 միլեօն ֆրանգ տըր.

ՊԱՀՉԷՃԱ ՇԱՐԹԼԱՐ ՇՈՒՆԼԱՐ ՏԸՐ

Թէսլիմաթ՝ ալթուն զուրուշ իւզէրինէ օլաճագ տըր, վէ 50 ղրուշտան աշաղը թէսլիմաթ գապուլ օլունմայաճագ տըր:

Վիէնըր Պանգ Ֆէրայն՝ պու կիւնքի գարարա կէօրէ եալընըզ 1000 լիրայա գատար մէպլաղ թէսլիմ իտէն իչիւն 100տէ 3½ վէ պու մըգտարը թէճավիւզ իտէն պազըյէսի իչին անճագ 100տէ 3 ֆայիզ վէրէճէք տիր. մամաֆիհ, բարա թէսլիմ իտէճէք զէվաթը 15 կիւն էվվէլ մահալլի կազէթալարըյլա խապէր իթմէք շարթըյլա մէզքիւր ֆայիզի թէնզիլ վէ եա թէզյիտէ մուխթար տըր:

100 լիրայի Օսմանիտէն աշաղը օլան թէսլիմաթ՝ խըթէնիլապիլիր անճաք խատէ օլընապիլիր:

Պունտան եօգարըքի մէէխուզաթ՝ էվվէլինտէն վէրիլէճէք պիր թաահիտի իշարա թապի տիր. շէօյլէ քի,

Լիր. Օսմ.տէն	Լիր. Օսմ.յէ գատար		
100	150	3 կիւն էվվէլ	
151	200	6	» »
201	500	10	» »
501	1000	15	» »
1001 վէ պունտան եօգարը իչիւն		30	» »

Վիէնըր Պանգ Ֆէրայն իսթէտիկի անտէ ճըգատտա կէօրիւլէն ալաճաղը սահիպը մէվճուտաթա թէճաւիւզ իտէրէք, մէրգումըն հիսապընը գարըմագ հագգընը մուհաֆազա իտէր:

Վիէնըր Պանգ Ֆէրայն՝ ագըլպալիզ օլմայան նամընա տախի ճըգատան վէրէպիլիր, պու թագտիրտէ մէէխուզաթը անճագ էվվէլճէ թային իտիլէն վէլի վէ եա վասի իճրայէ սէլահիյէթտար տըր:

Ինթիզամ սանտըգլընտան մատտա Վիէնըր Պանգ Ֆէրայն պանգա մուամէլաթը իճրա իտէր:

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

100տէ 4 ֆայիզլի Օսմանլը կէօմրիւք թահվիլաթընըն 1/14 Յունվար 1907տէ վաագի խուրմա պուլան 8 նումէրօլը գուբօնլարը պէտէլլէրինի կէլէճէք յունվար 1/14ինճի կիւնինտէն իթիպարէն, Տէրսաատէթտէ Պանգը Օսմանի կիշէլէրինտէ թէտիյէ օլունաճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր.

⁂ 1901—1906 սէնէլէրինին 100տէ 4 ֆայիզլի Օսմանլը իսթիգրազ թահվիլաթընըն 1/14 յունվար 1907տէ վաագի խուրմա պուլան 3 նումէրօլը գուբօնլարը պէտէլլէրինին կէլէճէք յունվար 1/14տէն իթիպարէն Տէրսաատէթտէ Օսմանլը Պանգասը կիշէլէրինտէ թէտիյէ օլունաճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր:

⁂ 1896 սէնէսինին 100տէ 5 ֆայիզլի Օսմանլը իսթիգրազ թահվիլաթընըն 1/14 յունվար 1907 թարիխինտէ վաագի խուրմա պուլան 21 նումէրօլը գուբօնլարը պէտէլլէրինին կէլէճէք յունվարըն 1/14ինճի կիւնինտէն իթիպարէն Տէրսաատէթտէ Օսմանլը Պանգասը կիշէլէրինտէ թէտիյէ գըլընաճաղը թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունըր: 12—11

Ալաֆր. 5 յունվար 1907

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ
ՎԷ ՇԻՐՔԷՔԵԱՍԸ

ՊԷՕՅՆԻՔ ԷԼՊԻՍԷ

ՏԷՊՕԶԻԹՕՍԸ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Սուլթան Համամընտա Թօբալեան խանը

Իւսթիւ իքինճի գաթընտա

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա հէման է՛ն էսկի վէ է՛ն զիյատէ քէսպը էմնիյէթ իթմիշ օլան վէ 1871 սէնէսինտէ թէէսիս օլունան Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ պէօյիւք էլպիսէ տէբօզիթօսը, էսկի նամ ու ունվանընը վէ մէքեանընը ասլա թէպտիլ իթմէքսիզին մաատա, սահիպ վէ միւէսսիսի պու տէֆա պիր գաթ տահա ինթիզամ վէ թէքէմմիւլէ պէզլը գայրէթ իտէրէք, Թօբալեան խանըն ումում իքինճի գաթընը քիրտէսինէ հասր վէ մաղազասընը թէվսի էյլէմիշ տիր:

1. Օրտատա մէվճուտ էլպիսէլէրին սօն մօտա գումաշ վէ պիչիմլէրինի,

2. Գումաշլարըն մէթանէթ վէ զէրաֆէթինի,

3. Ֆիյաթլարըն գայէթ միւթէտիլ վէ էվէրիշլի օլմասընը:

Բէյիւկայն կէօրէն միւշթէրեմ միւշթէրիլէրին մէզքիւր մաղազալարըմըզտան այրըլմայաճագլարընա գավիւն էմինիզ:

Մէզքիւր մաղազատա էօյլէ իւզէրինէ տէ էլպիսէ եապըլմագտա տըր:

[illegible]

ԿՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

1863 ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԳ.

ՔԱՄԻԼԷՆ ԹԷՏԻՅԷ ՕԼԸՆՄԸՇ

Մէրքէզը Իտարէսի՝ Գալաթատա Գարաքէօյտէ Եէնի խանտա:

Պէյօղլունտա Ճատտէի Քէպիրտէ Ն. 333

Սթանպօլտա Սուլթան Համամ ճատտէսինտէ Ալլահվէրտի խանընտա

Մէրքէզ իտարէխանէսիյլէ չիւպէլէրինին պիլճիւմլէ պանգա մուամէլաթընը իճրա իտէր:

Մէրքէզ իտարէխանէսինտէ վէ քէզա Պէյօղլու չիւպէսինտէ պուլունան ճէլիգ տէմիր գասալար կէրէք աթմանէթ վէ կէրէք իւրէքէ իչիւն ճէրէ բուլ տէմիր գասալար կիրա իլէ իճար օլունուր:

Գալաթատաքի մէրքէզ իտարէխանէսիյլէ Պէյօղլունտաքի չիւպէտէ հէվալէնամէ համիլլէրինին թահթը էմրինէ սալօնլար վէրիլէճէք տիր:

Սթանպօլտաքի չիւպէ էչհա վէ թիւճճար էմթաասը իւզէրինէ ավանս սուրէթիյլէ բարա իգրազ իթտիկի կիպի Սիրքէճիտէքի անպարընտա տա էմանէթ սուրէթիյլէ էշեա վէ էմթաայը մէզքիւրէյի գապուլ վէ վազ իտէր:

ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ

ՏԷՐՍԱԱՏԷՏ ԹԻՃԱՐԷԹ ԲԻԱՅԱՍԸ

ՊՈՒՂՏԱՅ		Բարա
Պիրինճի պէյազ օգգասը		-34½
Իքինճի » »	33	-33½
Մախլութ »	31	-32
Զավտարըը »	30	-
Սէրթ պիրինճի »	38	-38½
» օրթա »	33	-35

Պու կիւն 10 վակօն Անատօլու պուղտայը վիւրուտ իթմիշ տիր։

ՈՒՆ	Ղրշ.
Նէրլի գըրմա Ա. չուվալ	68-69
» » Բ. »	66-

ՔԷՔԷՔ

Օգգասը 15½-16 բարա։

ԱՐՊԱ		
Քէօսթէնճէ	քիլէսի 13	-13½
Րումէլի	12	-12½

ԲԱՄՊՈՒԳ ԲԻԱՅԱՍԸ

Լիվրբօլ 4 յունիս.

Հազըր	6.05

ՊՈՒՂՏԱՅ ԲԻԱՅԱՍԸ

14 յունիս.

Նիւ-Եօրք հազըր	81.
» մարտ իչին	.
» մայիս »	81.1.4
» յուլիս »	
» գէկտ. »	
Լիվրբօլ հազըր	4.0.7.8
» յուլիս »	.
» մարտ »	4.3.8
» մայիս »	
Չիգակօ հազըր	41.
» յունիս. »	
» գէկտ. »	
Մարսիլեա հազըր	18.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պանգատան պու կիւն ալընան գամպիօ Ֆիյաթլարը սգօնթօսըզ օլարագ (Քէշէտ) պէրվէճճը աթի տիր.

ՍԱԹԸՇ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա իւզէրինէ՝ Ինկ. Լր.		110.½
Բարիզ իւզէրինէ՝ Ֆրգ.		22.82½
Վիէննա իւզէրինէ՝ գուրօն		21.82
Պէրլին իւզէրինէ՝ մարգ		18.54

ԱԼԸՇ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա Ինկիլիզ	լիրասը	110.
Բարիզ	Ֆրանգ	22.92½
Վիէննա	Գուրօն	21.92
Պէրլին	Մարգ	18.64

—o—

ԱՎՐՕՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 17 յունիս.

Ինկ. էսհամը Ինկ. Լիր.	087.25
Օսմ. էսհամը իւնիֆիյէ	94.63
» » » գարանտը	94.87
Օսմանլը Պանգասը	17.87
Րուս 4%	78.50
Մըսըր տուլ. մութթահըտէ	102.50
Պուլկար իսթիգրազը	103.50
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25.42

Բարիզ 17 յունիս.

Գօնսօլիտէ իւնիֆիյէ աչըլըշը	96.02
» » գարանտը	96.25
Ֆրանսըզ էսհ. 3% Ֆր.	095.
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	153.75
Օսմանլը Բէժիսի էսհամը	459.
» Պանգասը	694.
Րուս 4%	76.40
Գրէտի Լիօնէ	1238.
Իթալիա էսհամը	101.20
Սրանեօլ	94.70
Թրանսվալ	075.
Գամպիօ 3 այ վատէ	25.21

Վիէննա 17 յունիս.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	240.90
Րումէլի շըմէնտըֆէրի Ֆր.	168.50
Օսմանլը Բէժի ագսիօնը	434.

Պէրլին 17 յունիս.

Րումէլի շըմէնտըֆ. (մարգ)	147.60
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20.24
Րուս 4%	.
Անատօլը շըմէնտըֆէրի	129.50

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Իւնիֆիյէ տիւն ագչմ գար.	104.36
» » էն նիւքսէք	104.37
» » էն աշաղը	104.23
Պու սապահ աչըլըշը	104.31½
Րումէլի շըմէն. ագչմ գընշը	152.⅝
» » էն նիւքսէք	152.⅝
» » էն աշաղը	151.⅝
» » աչըլըշը	152.½
Բէժի ագսիօնը Լ. Օս.	.

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Թրանսվալ	11.35
Ժուխանս	6.52
Օպլիկասիօն Թրանսվալ	483.
Ասիւրանս Օթօման	4.85
Լօրիօմ	105.50
Պանգ Նասիօնալ տը Դրէս,	434.
Թրանսվաալ	074.
Րըլըթըմ Թահվիլաթը ք. ք.	439.
Պալեա	707.
Գարասու	120.
» Օրանէնը	114.
Անատօլու շըմ. ագսիօնը	18.50
Շիրքէթը Խայրիյէ հիս. Լ. Օ.	42.50
» » Համիտիյէ	5.10

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան Ղշ. Բր.	
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108.03
Մէթալիք	098.20
Ինկիլիզ լիրասը	110.05
Ֆրանսըզ լիրասը	87.07
Բօլ	090.20
Գրիմից ալթունը	50.
Գարպօն գայմէսի	08.66

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա չէք	110.
Բարիզ չէք	022.91

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄ
ՄԱԳԱՏԸՐՆԱԼԱՐԸ
ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՇԷՔԷՐԼԷՄԷՃԻՍԻ

Ն°. 52-54

Շէքէրլէմէճիլիք սէնաաթընտա մախսուս էմթաալըրն էնվաըն արթըրմըշ օլան վէ մալլէրինին նէֆասէթի, թազէլիկի վէ էհվէնիյէթիյլէ քէսպը իշթիհար վէ իթիպար իթմիշ պուլընան իշպու տիւքքեանտա՝ տիւրլիւ վէ վաֆիթիզ կիպի մէրասիմ վէ իսմ կիւնիւ կիպի էյյամը մախսուսէ վէ սաիր խանէ էյլէնճէլէրի իչիւն լազըմ օլան շէքէրլէր, շէքէրլամէլէր, տուրլիւ իչկիլէր, մէշրուպաթ վէ էմսալի պուլունտուըը կիպի, սըրաըըշաթ սաուխ անիտէ թէրթիպ վէ թէսարիք օլունըր։

Խուսուսիյէ տիւյիւն վէ վաֆիթիզ մէրասիմի միւնասէպէթիյլէ իղթիզա իտէն խըտմէթ («էվլէ») տիւքքեան խարիճի թարաֆընտան տէյէօհտէ օլընըզ, միւաթախտ կարսօնլար մարիֆէթիյլէ զայէթ մէմնունիյէթպախշ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ իֆա խոլիւր։

Քէնտի միւշթէրիլէրինին արզուսը իւզէրինէ մէզքիւր մաղազատա խալիս գօյուն սիւտի իլէ նաըըլմըշ եօղուրտ տախի պուլունըր։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Հաճի Սալիմ մախտումլարընըն մէզքիւր մաղազատան մաատա Պէյօղլունտա տիկէր հիչ պիր մահալտէ շիւպէսի պուլընմատըըը՝ խասսէթէն պէյան վէ իլան օլունըր։

Պէյօղլու, Թագսիմ, Ն° 52-54։

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

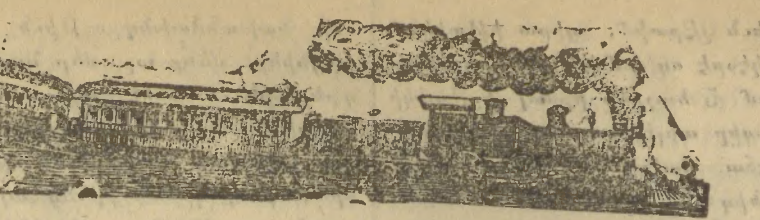

1906 սանէ. Նոյեմբեր 1ատէն իթիպարէն եէնի իլանա տէկին եօլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷՅԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ	8	62	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սապաշտան եօլլէնէ գատար									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ								Եօլլէնտէն աքշամա գատար					
Սթամպօլ	6 16	6 40	7 30	7 55	8 22	8 56	9 23	9 53	10 20	11 19	12 07	1 04	1 31	2 18	2 46	3 44	4 15	4 42	5 02	5 29	5 55	6 24	6 55
Գումգաբու	6 26	6 56	7 40	8 05	8 38	9 06	9 33	10 03	10 38	11 29	12 18	1 14	1 41	2 28	2 56	3 54	4 25	4 52	5 12	5 39	6 06	6 34	7 05
Եէնիգաբու	6 31		7 44	8 09	8 42	9 10	9 37	10 07	10 42	11 33	12 22	1 18	1 45	2 32	3	3 58	4 29		5 16	5 43	6 10	6 38	7 09
Սամաթիա	6 37		7 50	8 14	8 47	9 15	9 42	10 12	10 47	11 38	12 27	1 23	1 50	2 38	3 05	4 03	4 34		5 21	5 48	6 15	6 44	7 15
Եէտիգուլէ	6 42	7 22	7 55	8 17	8 52	9 20	9 47	10 15	10 52	11 43	12 32	1 28	1 53	2 43	3 10	4 08	4 39		5 26	5 53	6 20	6 49	7 20
Մագրիքէօյ	6 55	7 36	8 10		9 04	9 33	10 02		11 07	11 55	12 42	1 40		2 55	3 23	4 23	4 52	5 10	5 39	6 05	6 32	7 01	7 32
Այաստեֆանօս		7 50	8 20		9 14		10 16			12 07		1 52		2 05		4 33		5 20		6 15	6 44	7 11	7 42
Քիւչիւք Չէքմէճէ		8					10 24			12 15		2									6 52		

ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼ

ՆՈՒՄԷՐՕ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	61
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սապահտան եօլլէնէ գատար									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ							Եօլլէնտէն աքշամա գատար						
Քիւչիւք Չէքմէճէ			7 15							10 39			12 48		2 30								7 09
Այաստեֆանօս	6 17	7	7 26	8		8 26		9 48		10 50			12 59		2 41		3 43		4 56		5 51	6 22	7 21
Մագրիքէօյ	6 29	7 12	7 38	8 12		8 38	9 03	10	10 35	11 02		11 53	1 11	2 26	2 53		3 55	4 22	5 08	5 39	6 03	6 34	7 39
Եէտիգուլէ	6 41	7 24	7 53		8 25	8 50	9 18	10 15	10 50	11 14	11 41	12 07	1 26	2 41	3 08	3 39	4 10	4 37	5 24	5 51	6 18	6 47	7 57
Սամաթիա	6 48	7 28	7 57		8 29	8 54	9 21	10 18	10 53	11 17	11 44	12 10	1 29	2 44	3 12	3 42	4 13	4 40	5 27	5 54	6 21	6 51	
Եէնիգաբու	6 53	7 33	8 02		8 34	8 59	9 26	10 23	10 58	11 22	11 49	12 15	1 34	2 49	3 17	3 47	4 18	4 45	5 32	5 59	6 26	6 57	
Գումգաբու	6 58	7 38	8 07	8 30	8 39	9 04	9 31	10 28	11 03	11 27	11 54	12 20	1 39	2 54	3 23	3 52	4 23	4 50	5 37	6 04	6 32	7 03	8 12
Սթամպօլ	7 06	7 46	8 15	8 38	8 47	9 12	9 39	10 36	11 11	11 35	12 02	12 28	1 47	3 02	3 31	4	4 31	4 58	5 45	6 12	6 40	7 11	8 21

Իխթար.—Եէնի իլանա տէկին 10, 16, 18, 34, 36, 21, 25, 33, 35 վէ 37 նումէրօլը գաթարլար՝ խալըըզ 1 տագիգա Չէյթունպուրնընտա տուրաճագլար. Բէք օ գատար հէվալէլի օլմայան եւուքլէր՝ պիլա իսթիսնա հէր գաթարտա գապուլ օլունաճագլար տըր. լաքին հէվալէլի օլան եւուքլէր՝ խալըըզ 61 վէ 62 նումէրօլը գաթարլարտա գապուլ օլունաճագլար տըր։

Շարգի Եվրոբանըն վագթը՝ Տէրսաատէթ սաաթը իւզէրինէ 4 տագիգա իլէրի տիր։

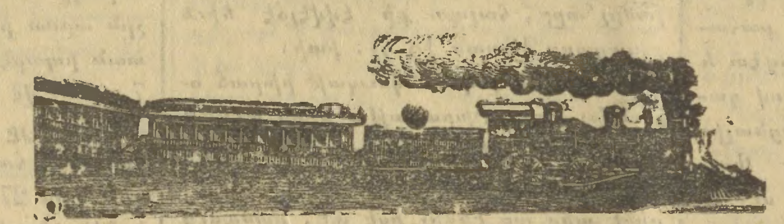

ԱՆԱՏՕԼԸ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

Իշպու 1906 սէնէսի Հազիրանըն 19ընճը բէնճշէնպէհ կիւնիւնտէն իթիպարէն ամէլտչիւտ խուէճէք պիլճիւմլէ գաթարլարըն վագթ ու հարէքէթլէրի.

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՈՄ.	12		44	4	6	8	10		12	46		14	16	18			20	22
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Աքշ.	Սպհ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.
Քէօբրիւտէն հար.	1 15		1 15	2 34	3 36	5 03	6 14		7 23	8 28		9 55	10 30	11 09			12	1
Հայ. Բաշա միւվ.	1 35		1 35	2 54	3 56	5 23	6 34		7 43	8 48		10 15	10 50	11 29			12 20	1 20
հար.	1 42		2	2 59	4 01	5 28	6 39		7 48	9		10 20	10 5.	11 34			12 27	1 25
Գըզըլ Թօբրագ	1 51		—	3 07	4 09	5 36	6 47		7 56	9 09		10 28	11 03	11 42			12 35	1 33
Ֆէնէր Քէօշէսի	1 54		2 11	3 11	4 12	5 39	6 50		7 59	9 13		10 31	11 06	11 45			12 38	1 36
Կէօզ Թէբէ	1 58		—	3 15	4 16	5 43	6 54		8 03	9 19		10 35	11 11	11 49			12 12	1 40
Էրէն Քէօյ հար.	2 03		2 22	3 18	4 20	5 48	6 58		8 08	9 25		10 39	11 1.	11 53			12 47	1 44
Պօսթանճը	2 12		2 32		4 26	5 54	7 04		8 14	9 34		10 45	11 21	12			12 54	1 50
Մալթէբէ	2 22		2 44		4 35	6 02	7 13		8 23	9 46		10 51	11 29	12 08			1 02	1 58
Գարթալ	2 33		2 57		4 45	6 12	7 23		8 33	10 02		11 01	11 40	12 1.			1 12	2 08
Բէնտիք միւվ.	2 40		3 07		4 52	6 19	7 30		8 40	10 12		11 11	11 47	12 25			1 19	2 15

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՈՄ.	11	23	35	47		59	11	13	41		15			17	19	21	13		23		25
ՍԹԱՍԻՕՆ	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպհ.	Սպ.	Սպ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.	Աքշ.
Բէնտիքըզտէն հար.	12 45	1 28	1 45	2 04		2 25	3 10		4 08		5 45			6 53	8 05	9 29	10 27		11 30		12 29
Գարթալ	12 53	1 36	1 53	2 12		2 34	3 18		4 21		5 53			7 01	8 13	9 37	10 38		11 39		12 37
Մալթէբէ	1 03	1 46	2 03	2 23		2 45	3 28		4 37		6 03			7 12	8 24	9 47	10 52		11 49		12 47
Պօսթանճը	1 11	1 54	2 12	2 32		2 58	3 36		4 49		6 11			7 20	8 33	9 55	11 03		11 58		12 56
Էրէն Քէօյ	1 17	2 01	2 19	2 39		3	3 42	4 27	5 02		6 17			7 26	8 39	10 01	11 13		12 04		1 03
Կէօզ Թէբէ	1 21	2 05	2 23	2 43		3 04	3 46	4 31	5 07		6 21			7 30	8 43	10 05	—		12 08		1 07
Ֆէնէր Քէօշէ	1 25	2 10	2 27	2 48		3 09	3 50	4 35	5 12		6 25			7 34	8 17	10 09	11 22		12 12		1 11
Գըզ. Թօբրագ	1 28	2 13	2 30	2 51		3 12	3 53	4 38	5 16		6 28			7 37	8 50	10 12	—		12 15		1 14
Հ. Բշ. միւվ.	1 36	2 21	2 38	2 59		3 20	4 01	4 46	5 25		6 36			7 45	8 58	10 20	11 32		12 23		1 22
հար.	1 42	2 26	2 43	3 04		3 25	4 06	4 51	5 35		6 41			7 50	9 03	10 25	12		12 28		1 27
Քէօբ. միւվ.	2 02	2 46	3 03	3 24		3 45	4 26	5 11	5 55		7 01			8 10	9 23	10 45	12 20		12 48		1 47

[1] Իշպու գաթար՝ 19 քեան. սանիտէն իթիպարէն ամէլտչիւտ խուէճէք տիր։
[2] Իշպու գաթար՝ Թշ. էվվէլին 19ընտան 31ինէ գատար վէ քեան. էվվէլին 28նտէն իթիպարէն ամէլտչիւտ խուէճէք տիր։
[3] Իշպու գաթար՝ Թշ. սանիինին իպթիտաըընտան քեան. էվվէլին 27սինէ գատար ամէլտչիւտ խուէճէք տիր։
[4] Իշպու գաթար՝ Թշ. էվվէլին 19ընտան 31ինէ գատար վէ քեան. էվվէլին 28ինտէն իթիպարէն ամէլտչիւտ խուէճէք։
[5] Իշպու գաթար՝ Թշ. սանիինին իպթիտաըընտան քեան. էվվէլին 27սինէ գատար ամէլտչիւտ խուէճէք տիր։

Միւլահազա.—Գարաքէօյ քէօբրիւսինտէն խաթթ իւզէրինէ վէ խաթթ իւզէրինտէն Գարաքէօյ քէօբրիւսինէ տօղրուտան տօղրույա իրսալ գըլընաճագ պագաժ Թագիր օլունըր էշեաի գաթիյէ՝ վըյրտէ նումէրօլարը մուհարրէր գաթարլարա գապուլ օլունըր։

Էվվէլա, Բէնտիք-Հայտար Բաշա պէյնինտէքի մէվագըֆտան Գարաքէօյ քէօբրիւսինէ իրսալ գըլընաճագ պագաժլար՝ 3 վէ 5 վէ 7 վէ 9 վէ 11 վէ 41 վէ 15 վէ 17 վէ 19 վէ 21 վէ 43 վէ 23, սանիէն, Գարաքէօյ քէօբրիւսինտէն խաթթ իւզէրինէ իրսալ գըլընաճագ պագաժլար՝ 44 վէ 6 վէ 8 վէ 10 վէ 46 վէ 14 վէ 16 վէ 18 վէ 20 վէ 22 նումէրօլը գաթարլարա նագլ օլունաճագ տըր։

ԻՍՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1906 սէնէսի Յունվարըն 1նճի կիւնիւնտէն իթիպարէն.

ՆԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԽԱՐԻՔԻ

Ատալարտան քէօբրիւյէ

Սթ. Տգ.
2 15 Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը. (¹)
2 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Պ.Ատատան սաաթ 3 30-տէ) (2)
9 15 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ (Պ. Ատատան սաաթ 10-տա)։

Քէօբրիւտէն Ատալար վէ Անատօլ ճանիպինէ

3 45 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
10 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
11 Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Անատօլ վէ քէօբրիւյէ

3 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի Պուրկազ, Գընալը, (Պ.Ատատան սաաթ 3.45-տա).
9 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ, (Պ. Ատատան 10.30-տա)։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Քէօբրիւտէն Անատօլ վէ Ատալարա

3 45 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ.Ատա, Գարթալ Բէնտիք։
10 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ՆԷՎՄԻՅԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.	Սթ. Տգ.
1 30	1 30	1 45	1 45
2 10	2 10	2 30	2 30
2 50	2 50	3 15	3 15
3 30	3 30	4	4
4 15	4 15	4 45	4 45
5	5	5 30	5 30
5 40	5 40	6 15	6 15
6 20	6 20	7	7
7	7	8	8
7 45	7 45	8 45	8 45
8 30	8 30	9 30	9 30
9 15	9 10	(1)10 15	10 15
9 55 (1)	9 50	(1)11	11
10 35 (1)	10 30	(1)11 45	11 45
11 15 (1)	11 10	(1)12 30	12 30
11 55 (1)	11 50		
12 35 (1)	12 35		

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Անատօլու շըմէնտըֆէրինէ միւթէսատիֆ Քէօբրիւտէն

Սթ. Տգ.
1 15 Էսկիշէհիր կիտէն*
1 57 Իզմիտ Թէստաիֆ**
2 34 Էրէնքէօյէ կիտէն
3 36 Բէնտիկէ կիտէն
4 20 Իզմիտ Թէստաիֆ
5 03 Բէնտիկէ կիտէն
6 14 Բէնտիկէ կիտէն
7 23 Բէնտիկէ կիտէն
8 28 Իզմիտէ կիտէն
9 55 Բէնտիկէ կիտէն
10 30 Բէնտիկէ կիտէն
11 09 Բէնտիկէ »
12 Բէնտիկէ »
1 Բէնտիկէ »

Հայտար-Բաշատան

1 42 Բէնտիքտէն կէլէն**
2 26 Բէնտիքտէն կէլէն***
3 04 Բէնտիքտէն »***
2 43 Բէնտիքտէն »****
3 25 Բէնտիքտէն »****
4 06 Բէնտիքտէն »
4 51 Էրէնքէօյտէն կէլէն
5 35 Իզմիտտէն »
6 41 Բէնտիքտէն կէլէն
7 50 Բէնտիքտէն »
9 03 Բէնտիքտէն կէլէն
10 25 Բէնտիքտէն կէլէն
11 20 Իզմիտ Թէստաիֆ
12 Էսկիշէհիրտէն կէլէն
12 28 Բէնտիքտէն կէլէն
1 27 Բէնտիքտէն »

(1) Իշպու սէֆէրլէրէ եւուք գապուլ օլունմայաճագ տըր։

(4) Իշպու սէֆէրլէր՝ յունվարըն 15նճի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր չէրէք էվվէլ հարէքէթ խուէճէք տիր։

* Իշպու սէֆէր՝ քեան. սանիինին 19ընտան իթիպարէն Բէնտիկէ կիտէն 2 նումէրօլը գաթարա տախի Թէստաիֆ խուէճէք տիր։

** Իշպու սէֆէրլէր՝ քեան. սանիինին 19ընտան իթիպարէն իճրաի սէֆէր խուէճէքլէր տիր։

*** Իշպու սէֆէրլէր՝ Թշ. էվվէլին 19ընտան 31ինճի կիւնինէ գատար տէվամ խուէճէք վէ անտէն սօնրա Թաթիլ խաալ քեան. էվվէլին 28ինտէն իթիպարէն այնը սաաթլարտա իլանը ախէրէ տէկին տէվամ խուէճէքլէր տիր։

**** Իշպու սէֆէրլէր՝ Թշ. սանիինին 1ինտէն քեան. էվվէլին 27սինէ գատար տէվամ խուէճէք տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Թագսիմտէ վագը Պէլէտիյէ պաղչէսինին խալըըզ պիւֆէ մահալլինին սէնէլիկի ինտէլ միւզայէտէ 30,000 ղշ.-տա Թալիպի իւզէրինտէ օլտուղընտան, վէ քեան. սանիինին 15ինճի կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէ վէ 19ընճը կիւնիւ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն՝ Թէէմինաթ աքչէլէրինի միւսթաահըպըն Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի։

2 քեան. սանի 322 3—2

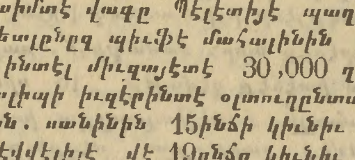

ԽՐՏԻՎԻԱԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Գարթան կաթէշինին սիւվար օլըըը «Օսմանիյէ» վաբօրը՝ սլափ. յունվարըն 21նճի բզ. էր. կիւնի եօլլէնտէն սօնրա սլափ. սաաթ 4տէ Իսքէնտէրիյէտէն Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ վէ յունվ.ըն 22նճի սալը կիւնի եօլլէնտէն սօնրա սլափ. սաաթ 3տէ Միտիլլի Իզմիր, Բիրէյէ օղրայարագ Իսքէնտէրիյէյէ հարէքէթ խուէճէք տիր։

(Տէրսաատէթտէն Իզմիրէ գատար 24 խաաթտա վէ քէզա Տէրսաատէթտէն Իսքէնտէրիյէյէ 3½ կիւնտէ կիտիլմէքտէ տիր։)

Վաբօրտա Էլէքթրիգ զըյաըը պուլընտըըըը կիպի, խէմէքլէր պիրինճի նէվ օլուպ, սուֆրա իւզէրինտէքի շարապ տախի մէճճանէն վէրիլէճէք տիր։

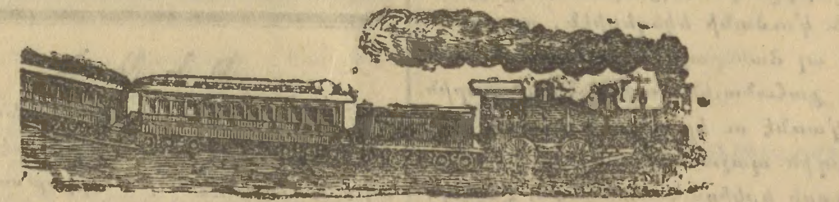

ՊԱՂՏԱՏ ՏԷՄԻՐԵՕԼԸ
ՇԻՐՔԷԹԸ ՇԱՀԱՆԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷՍԻ

1322 սէնէսի էյլուլըըն 1ինճի ճումա կիւնիւնտէն իթիպարէն ամէլտչիւտ խուէճէք գաթարլարըն հարէքէթինի միւպէյյին վագթնամէ տիր,

ԳՕՆԵԱ-ԷՐԷԿԼԻ-ՊՈՒԼԿՈՒՐԼԸ ԽԱԹԹԸ

Էշհա վէ եօլճու գաթարը Նօ. 622

			Սթ.	Տգ.
Գօնեա	սաղ.	Գալք.	12	30
Գաչին Խան		»	1	01
Չօմրա		»	1	45
Արըգ էօրէն		»	2	13
Մանտասուն		»	2	42
Գարաման		միւվ.	3	13
		հար.	3	28
Սէյտիօվա		»	3	54
Այրանճը Տէրպէնտ		»	4	44
Ալաճա		»	5	20
Էրէկլի		միւվ.	5	45
		հար.	6	05
Պուլկուրլը	ագշ.	միւվ.	6	20

Էշհա վէ եօլճու գաթարը Նօ. 621

			Սթ.	Տգ.
Պուլկուրլը	ագշ.	հար.	6	35
Էրէկլի		միւվ.	6	53
		հար.	8	50
Ալաճա		»	9	17
Այրանճը Տէրպէնտ		»	10	01
Սէյարօվա		»	10	43
Գարաման		միւվ.	11	07
		հար.	11	22
Մանտասուն		»	11	55
Արըգ էօրէն		»	12	24
Չօմրա		»	1	
Գաչին Խան		»	1	36
Գօնեա	ագշ.	միւվ.	2	50

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԳՕՐԹԱ
ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

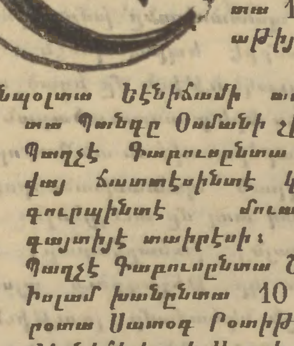

1892 2/14 օգոստոս (20 սէֆէր 1310) թարիխլի ֆէրմանը հիւմայունը ճէնապը Բատիշահի մանթուգը միւնիֆինճէ թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

Գալաթատա Հէզարէն սօգաղընտա Գօ-Օբէրաթիվ մաղազասը գարշըըընտա քեաին Նալը խանընտա 14 նումէրօլը խարէի մէրքէզիյէյէ վէ մէվագըի աթիյէյէ միւրաճաաթ օլունապիլիր։

Սթանպօլտա Եէնիճամի ավլուսընտա Պանգը Օսմանի շիւպէսի։
» Պաղչէ Գաբուսընտա Թրամվայ ճատտէսինտէ կէօմրիւք գուրպինտէ Մուսամէլաթը գայտիյէ տաիրէսի։
» Պաղչէ Գաբուսընտա Շէյխ իւլ Իսլամ խանընտա 10 նումէրօտա Սատօգ Րօտիթթի էֆ.
» Վէզնէճիլէրտէ Ապտի պէյ վէ գումրանեասը։
» Պաղչէ Գաբուսընտա էմին էօնիւնտէ Իզմիր սօգաղընտա Այմէլօղլու էֆ.։
» Իզզէթ Բաշա խան Իհսան պէյ։
Գատըքէօյունտէ Զարըը ճատտէսինտէ Քեամիլ էֆ.։

Գատըքէօյունտէ Մօտա ճատտէսինտէ Անթիբրա էֆ.։
Պէօյիւքտէրէտէ Ա. Տէմարքի էֆ.։
Պէյօղլունտա Ճատտէի Քէպիրտէ Օսմանլը Պանգասը շիւպէսի։
Էրէնքէօյունտէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ շիւպէսի գուրպինտէ Թէօլօկօս Եօանիտէս էֆ.։
Շիշլիտէ Պէօյիւքտէրէ ճատտէսինտէ 137 նումէրօտա Է. Րօսսի էֆ.։
Գալաթատա Թիւնէլ խանընտա 12 նումէրօտա Ա. Բիրժանց էֆ.։
Բէնտիքտէ Բ. Սօմմարիբա էֆ.։
Պէօյիւք Ատատա Րէսուլ էֆ.։
Մագրիքէօյունտէ Սթասիօն ճատտէսինտէ Ա. Անկէլիտէս էֆ.։